

ÜSAVAT

Qurucusu: Rauf Arifoglu Gündəlik qəzet 27 mart 2018-ci il Çərşənbə axşamı № 64 (6953) Qiyməti 60 qəpik

Xəbər

Masallıda adam
gülələdi,
Bakıda
polisə atəş
açdı və...
oldürüldü

yazısı sah.2-də

Gündəm

**İlham Əliyevə qarşı xain plan:
prezidenti hansı hədəflərdən
yayındırmaq istəyirlər**

Azərbaycan
prezidentinin xarakterinə
az-çoxt bələdik: İlham
Əliyev onunla təzyiq
dilində danışılmasını əslə
sevmir, əks təpki göstərir

yazısı sah.5-də

Kamran Əsədli:

**“DİM-in keçirdiyi imtahanın qiyməti
10 manatdan artıq olmamalıdır”**

yazısı sah.12-də

**ATƏT müşahidəçiləri prezidentliyə
namizədlərlə görüş keçirir**

yazısı sah.7-də

**Azərbaycan peşəkar ordu
modelinə keçsinmi...**

yazısı sah.14-də

**“İnanmiram ki, Lavrov Putinin yeni
komandasında xarici işçilər naziri
kimi qalsın” - Tofiq Zülfüqarov**

yazısı sah.9-də

**Novruzda imzalanmayan əfv
sərəncamı nə vaxt veriləcək...**

yazısı sah.6-də

**İrəvandan Moskvaya qarşı de-mars
- “Rus diplomatlar çıxarılın!..”**

yazısı sah.8-də

**Qarabağda müharibə
kövrək sülh şanslarına qarşı**

yazısı sah.15-də

**Türkiyədə şok bank firıldığı - 25 yaşlı
gənc yüz minləri aldatdı**

yazısı sah.12-də

**Güneyli soydaşlarımızı
Ermənistana ziyarətə
aparan səbəblər**

yazısı sah.13-də

Bakıdan İrəvana hədə kimi son xəbərdarlıq

AZƏRBAYCAN GENERALINDAN MÜHARİBƏ

ANONSU - BAKI KRİTİK HAZIRLIQ İÇİNDE

Müdafiə Nazirliyi erməni generalın özündən razı bəyanatını
alt-üst elədi: “Mühəribə başlasa, işgalçi ordu darmadağın
ediləcək, erməni xalqı qaçılmaz faciəyə tuş gələcək...”

yazısı sah.6-də

**Seyxin qudası tanınmış aviatorun
bağ evini zəbt edib - sensasiyon təfərrüat**

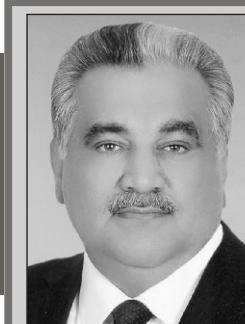
Nurid Əliyev: “Dövlət məmurlarının dəstəyi olmasaydı, Qalib Salahzadənin
bu cür əməlliəri görməyə hüneri çatmadı”

yazısı sah.10-də

**Natiq Cəfərli:
“Siyasi təşkilatlar
özlərini təhqir
üslubunda çıxış
edənlərdən aralı
tutmalıdır”**

yazısı sah.4-də

**Əhəd Abiyevdən
sensasiyon və
qalmaqlı
müsahibə**

yazısı sah.3-də

**Söyüsdən
doğulan yenisi
“müxalifət”...**

yazısı sah.9-də

Xəbər

Mədət Quliyev "Vətənə xidmətə görə" ordeni ilə təltif edildi

Prezident İlham Əliyev Dövlət Təhlükəsizlik Xidmətinin rəisi Mədət Quliyevin 2-ci dərcəli "Vətənə xidmətə görə" ordeni ilə təltif edilməsi haqqında sərəncam imzalayıb.

"Report" xəbər verir ki, sərəncamda deyilir: "Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 23-cü bəndini rehber tutaraq qərara alıram:

Azərbaycan Respublikasının milli təhlükəsizliyinin təmin edilməsi və milli maraqlarının müdafiəsi sahəsində səmərəli fəaliyyətinə görə Mədət Qəzənfər oğlu Quliyev 2-ci dərcəli "Vətənə xidmətə görə" ordeni ilə təltif edilsin".

Prezident İlham Əliyev Xarici Keşfiyyat Xidmətinin rəisi Orxan Sedyar oğlu Sultanovun da 2-ci dərcəli "Vətənə xidmətə görə" ordeni ilə təltif edilməsi haqqında sərəncam imzalayıb.

Sərəncamda bildirilir ki, Azərbaycan Respublikasının milli təhlükəsizliyinin təmin edilməsi və milli maraqlarının müdafiəsi sahəsində səmərəli fəaliyyətinə görə Orxan Sedyar oğlu Sultanov 2-ci dərcəli "Vətənə xidmətə görə" ordeni ilə təltif edilsin.

Masallıda adam güllələdi, Bakıda polisə atəş açdı və... öldürdü

yon polis şöbəsinə məlumat daxil olub.

DİN-in metbuat xidmətindən musavat.com-a verilən məlumatə görə, polis əməkdaşlarının həyata keçirdikləri texire-salınmaz tedbirlərlə A. Ağayevi odlu silahdan açdığı atəşə yaralayıb hadisə yerini tərk edən Masallı şəhər sakini, əvvəller mehkum olmuş Zaur Əliyev olması və onun Bakı şəhərinə gedərək orada gizlənməsi müyyən edilib.

Faktla eləqədar Cinayət Məcəlləsinin 29.120-ci (adam öldürməyə cəhd) maddəsi ilə cinayət işi başlanılıb.

Baş Mütəşəkkil Cinayətkarlıqla Mübarizə İdarəsi və Masallı Rayon Polis Şöbəsi əməkdaşlarının birgə keçirdikləri əməliyyat-axtarış tedbirləri nəticəsində Z. Əliyevin paytaxtın N. Nərimanov rayonu ərazisində gizləndiyi müyyən olunub və yaxalanarkən o, polis əməkdaşlarına qarşı odlu silahla müqavimet göstərib.

Polis əməkdaşları xidməti silahdan istifadə edərək Z. Əliyevi məhv ediblər. Onun üzərindən 1 ədəd "Makarov" markalı tapanca və 3 ədəd patron, mənzilden isə 2 ədəd qumbara və 5 ədəd giliz aşkar edilərək götürülüb.

□ Musavat.com

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfeli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz və ya email yazmağınız kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01

"Antimilli AXC-Müsavat cütlüğünün xəyanətkar fəaliyyəti nəticəsində ölkəmiz dağılırdı" - prezident İlham Əliyev

"Kənd təsərrüfatının inkişafında pambıqcılıq xüsusi əhəmiyyət daşıyır". APA-nın xəberinə görə, bunu prezident İlham Əliyev Bərdədə keçirilən pambıqcılığın inkişafı məsələlərinə dair respublika müşavirősündə çıxış edərək deyib. Dövlət başçısı bildirib ki, 1970-1980-ci illərdə Azərbaycanda məhz pambıqcılığa çox böyük diqqət göstərilirdi və o vaxt əkin sahərinin 22 faizi pambıqcılığa ayrılmışdı.

"Əlbəttə ki, ondan sonrakı dövrədə biz daha çox ərzəq təhlükəsizliyi məsələləri ilə məşğul olmağa başladıq və pambıqcılığın əkin sahələri azaldı. Biz bu gün bu barədə danışacaqıq. Ancaq son iki il ərzində pambıqcılığın bərpası istiqamətində görünlən işlər bir dənə onu göstərir ki, bu sahənin çox böyük gələcəyi var. Zəhmətkeşlər, fermərlər üçün bunun çox böyük geliri var. Ölkə iqtisadiyyatı üçün də böyük faydası var", - deyə prezident İlham Əliyev əlavə edib.

President bildirib ki, 1970-ci illərdə Azərbaycanda pambıqcılığın sürətli inkişafı ulu önder Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır: "O, 1969-cu ildə həkimiyətə geləndə Azərbaycanda 300 min ton pambıq tədarük edildi. Onun dövründə bu rəqəm 3 dəfə artmışdır və 1981-ci ildə Azərbaycanda bir milyon ton pambıq yığılmışdır. Heydər Əliyev Azərbaycandan gedəndən sonra her bir sahədə olduğu kimi, pambıqcılıqla da tənəzzül yaşandı və 1990-ci

ildə Azərbaycanda pambıq tədarükü bir milyondan 500 min tona düşmüdü. Müstəqillik dövründə isə pambıqcılıq demək olar ki, məhv olub gedirdi. Bunun biti neqə sebəbi var. Əlbəttə, onu etiraf etməliyik ki, müstəqilliyimiz ilk illərində bizim ciddi maddi imkanlarımız yox idi. Azərbaycan çox ağır vəziyyətdə idi. Xüsusile antimilli hakimiyət - AXC-Müsavat cütlüğünün yarımaz və xəyanətkar fəaliyyəti nəticəsində ölkəmiz demək olar ki, dağıldı. Həm iqtisadi, həm siyasi, həm hərbi böhran ölkəmizi çətin vəziyyətə salmışdı. Həkimiyətə gelmiş təcrübəsiz adamlar, ümumiyyətlə, iqtisadiyyat haqqında heç bir biliyə malik deyildilər, o cümlədən kənd təsərrüfatının inkişafı ilə bağlı heç bir iş görülmürdü. Ümumiyyətlə, Azərbaycanda yaşanan xaos, anarxiya, hərc-merclik imkan vermir ki, ölkəmiz inkişaf etsin. Yalnız

1993-cü ildən sonra - xalq Ulu Öndərə üz tutaraq onu hakimiyətə dəvət edəndən sonra bütün sahələrdə olduğu kimi, kənd təsərrüfatında da inkişaf dövrü başlamış, islahatlar aparılmışdır. Hesab edirəm ki, o vaxt kənd təsərrüfatının inkişafı ilə bağlı ən önemli qərar kənd təsərrüfatında işləyənlərin vergilərden azad edilməsi idi. Eyni zamanda müstəqilliyimiz ilk illərində ölkə qarşısında o qədər ciddi problemlər durmuşdu ki, əlbəttə, pambıqcılığa həm maddi cəhətdən, həm vaxt baxımdan diqqət ayırmış prioritət məsələ deyildi. Ölkə çox ciddi çağırışlarla üzləşmişdi, böyük təhlükələr mövcud idi. 1990-ci illərdə sabitliyin berpasi, Azərbaycana böyük həcmde investisiyanın cəlb edilməsi, Azərbaycanı hərtərəfli inkişaf etdirmək üçün əsas vasite kimi neft strategiyamızın uğurla icrası - bütün bunlar idd prioritət məsələlər".

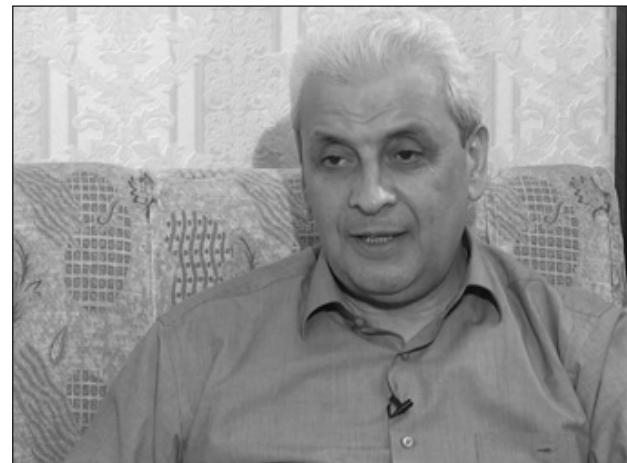
MŞ mitinqini niyə soyqırım günündə edir?

Akif Nağı: "31 martda sosial tələblərlə aksiya keçirilməsi doğru deyil"

Milli Şura 31 marta mitinq təyin edib. MŞ artıq aksiya həzırlıqlarına start verib. Qurum rəhbərləri sosial şəbəkələrde aksiyaya qatılmaqla bağlı çağrılar edirlər.

Məlumat üçün bildirək ki, MŞ 17 marta aksiya təyin etmişdi. Bakı Şəhər İcra Həkimiyətinin icazə vermasına baxmayaraq, son anda mitinq keçirməkdən imtina edilmişdi. Amma indi görünən odur ki, Milli Şura aksiya keçirməkdə qərarlıdır.

Aksiya ilə bağlı müxtəlif müzakirələr açılıb. Hökumətin mitinqə icazə verib-verməyəcəyi ilə bağlı mövqelər birmənalı deyil. Xüsusilə aksiyanın 1918-ci ildə ermənilərin azərbaycanlılarla qarşı töretdiyi 31 mart soyqırımı gününə təsadüf etmesi müzakirələrə səbəb olub. Bunu normal qarşılıklarla da, qınayanlar da var. Çokları hesab edir ki, mitinqdə soyqırıq qurbanlarını yad etmək, eləcə də bu yönədə çağrılarla səsləndirmək mümkündür. Bunu üçün ən uyğun variant kimi mitinqi göstərənlər də az deyil. Milli Şuranın 31 marta aksiya təyin etdiyi üçün sərt təqdid edənlər də var. Onların çağrıları mitinqin bir gün sonraya təxirə salınması yönündədir.

Qarabağ Azadlıq Təşkilatının sədri Akif Nağı hesab edir ki, Milli Şura mitinqin məzmununu dəyişsə, bu daha doğru olar: "Mitinqin məzmununu soyqırıma, erməni işğalçılığına etiraz yönənə dəyişsələr, bu normal olar. Milli Şuranın bu mitinqi təşkilatımızın idare heyətində müzakirə ediləcək. Çünkü müxtəlif yerlərdən bize müraciətlər olur ki, nə üçün mitinqlər münasibət bildirmirsiniz, yaxud qoşulmursunuz. Bu baxımdan mitinq müzakirəsinə zəruri hesab edir. Sonuncu mitinqdə de bildiyimiz kimi, Milli Şura ilə yanaşı Müsavat Partiyası və digər siyasi qurumlar da iştirak edirdilər. Düşnürük

Rusiyada dəhşətli yanğında 64 nəfər öldü

Rusyanın Kemerova şəhərində "Qış albalı" ticarət mərkəzində dəhşətli yanğın olub.

Ticarət mərkəzində baş vermiş yanğında ölenlərin sayı 64 nəfərə çatıb.

Yanğı faktı ilə bağlı Rusiya Cinayət Məcəlləsinin üç maddəsi üzrə cinayət işi qaldırılıb. Cinayət işi Rusiya Federasiyası İstintaq Komitəsinin mərkəzi aparatına verilib. Moskvadan Kemerovoya istintaq qrupu yöndəlib.

Rusya Dövlət Dumasının deputati Anton Qorekin bildirib ki, faciə baş vermiş "Zimnyaya vişnya" (Qış albalı) ticarət mərkəzinin əsl sahibi həzirdə Rusiyada deyil, Avstraliyada yaşayır. Qorekinin sözlerinə görə, mərkəzin əsl sahibi "qənnadi kralı" Denis Ştengelovdur. O, "KDV Qrup" şirkətinin sahibidir. Milyarderin bir müddət əvvəl Avstraliyaya köçərək, orada yaşadığı bildirilir.

"Ticarət mərkəzinin mülkiyyətcilik sistemi çox mürkkəbdir, ortada bir neçə hüquqi şəxsin adı var. Lakin bu mərkəz onun puluna tikilib. Mehə bu adam bilməli id ki, orada nə və necə tikilir, nə cür istifadə olunur", - deputat əlavə edib (virtuallorl.org.az)

XİN-in metbuat xidmətinin rəhbəri Hikmət Hacıyev bildirib ki, Rusiya Federasiyası Fövqəladə hallar Nazirliyinin Kemerovo vilayətini üzrə bölməsində Azərbaycan Respublikasının Rusiyadakı səfirliyinə verilən ilkin məlumatla görə, ticarət mərkəzdə yanğında ölen və yaralanınanlar arasında Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının olması faktı qeydə alınmayıb.

□ Musavat.com

hazırdır. Ola bilər ki, 31 mart mitinqində təşkilatımızın bir grupp üzvü iştirak etsin, Qarabağ şəhərləri səsləndirsinlər. Prinsipcə, 31 martda da Qarabağ mitinqinin keçirilməsi mümkündür. Çünkü bunun üçün kifayət qədər zaman da var. Düşnürəm ki, Milli Şura xarakterini dəyişməlidir. 31 martda sosial tələblərlə aksiya keçirilməsi doğru deyil. Həmin gün erməni işğalı, erməni terroruna qarşı mitinq keçirilməsi çox yerində olardı".

□ Cəvansır ABBASLI,
"Yeni Müsavat"

Daşkəsən Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Əhəd Abiyev "Yeni Müsavat" qəzeti məsahibə verir. Onunla müsahibəyə başlamazdan avvel xahiş etdi ki, dediklərini olduğu kimi dərc edək. Onun bu xahişini nəzərə aldıq.

- Əhəd müəllim, mart ayının 24-də Daşkəsənde təbii fəlakət baş verib.

- Daşkəsən rayonu ərazisində 24 mart 2018-ci il tarixdə saat 15:00 radələrində baş vermiş təbii fəlakət, güclü külək əsməsi - qasırğa nəticəsində bina və evlər, o cümlədən Daşkəsən şəhərinin, qəsəbə və kəndlərin yaşayış, sosial və inzibati binalarının dam örtüklərinə, rayonun elektrik, rabitə təsərrüfatlarına, şəxsi minik avtomobilərinə ziyan dəyiib.

Daşkəsən şəhərində yaşayış binalarının, kəndlərdə tibb məntəqələrinin, sosial-inzibati binaların, bezi seçki məntəqələrinin dam örtüyünə olduqca ciddi ziyan dəymış, güclü külək həmin binaların dam örtüklərini tamamilə sıradan çıxarmış, taxta konstruksiyalarla birləşdirən binaların üstündən atmışdır.

- Neçə binaya ziyan dəyi? Statistika aparılbımk?

- İlk məlumatə görə, rayon üzrə ümumilikdə 80-dən artıq binanın dam örtüklərinə müxtəlif dərəcədə ziyan dəyi. Hadisə ilə əlaqədar həmin binaların sakinlərinin bəziləri tərəfindən ambulator müayinə üçün rayon mərkəzi xəstəxanasının təcili yardım xidmətinə müraciətlər daxil olub, onlara lazımi köməklər göstərilib.

Bu təbii fəlakətə bağlı Daşkəsən Rayon İcra Hakimiyyətində dəymış ziyanın həcmiñin müəyyənləşdirilməsi üzrə dərhal komissiya yaradılmış, müvafiq işlər aparılır. Daxili imkanlar hesabına dəymış ziyanın nəticələrini müəyyən qədər aradan qaldırmağa çalışırıq. Həmçinin təhlükəsizlik işlərini görmək üçün xidməti sahələr cəlb olunub.

- Təbii fəlakətin fəsadları nə zaman aradan qaldırılacaq?

- Bir mənəni olaraq bildirəm ki, qısa müddət ərzində fəsadlar aradan qaldırılacaq. Prezident Administrasiyası, Fövqəladə Hallar Nazirliyi bu məsələni nəzarətə götürüb. Aidiyyəti üzrə tapşırıq və tövsiyələr verilib.

- Daşkəsəndə seçkiyə hazırlıq işləri necə gedir?

- Daşkəsəndə seçkiyə hazırlıq işləri qanuna, Seçki Məcəlləsinə uyğun, yüksək səviyyədə görülüb. Kəndlərdə yerli sakinlərlə səyyar görüşlər keçiririk. Bu görüşlərdə onbaşilar, yüzbaşilar tərəfindən kənd camaati ilə maariflənmə işləri aparılır, hamı bu seçkiyə demək olar

ki, tam hazırdir. Daşkəsən seçiciləri builkı seçkilərdə yüksək səviyyədə feallıq göstərəcək.

- Əhəd müəllim, son vaxtlar müzakirə olunan mövzulardan biri də Avropada yaşayışın bozı azərbaycanlıların tərbiyəsiz davranışlarından. Sizcə, onların müxalifətə elaqələri var mı?

- Onların bozı müxalifət partiyaları ilə elaqələri var. Azərbaycanda sağlam, ölkə-

dini yoldan çıxart, beynini zəherlə, çirkin planlarında oğencələri alət kimi istifadə et, öz övladlarını isə ən bahalı ölkələrin paytaxtlarında yaşat. Üstəlik, onları ən nüfuzlu universitetlərdə oxut.

- Atası müxalifətçi olan hansısa gəncin xaricdə təhsil almaq haqqı yoxdur?

- Həmin müxalifət partiyasının sədri hansı pullarla oxudur oğlunu universitetdə? Bu

qayıni var, Elnur Seyidov. "Texnikabank"da filial müdürü işləyirdi. Deləduzluğuna görə həbs ediblər. Elnur Seyidovun vasitəsilə Əli Kərimli dövlətin milyonlarla pulunu mənimseyib. Özü və qohumları 2012-ci il, oktyabrın 30-dan 2013-cü il, iyunun 13-nə kimi banklardan 9 milyona yaxın nağd pul çıxarıblar. Bu işdə onun baldızı Aytən Seyido-

Seyfəddin Kamoun

Əli Kərimli

Kərimlinin ən yaxın ailə üzvü ermənilərlə ortaq biznes layihələrden pul qazanır. Həmin pulların bir hissəsini də Əli Kərimliyə göndərir. İndi məlum oldumu ki, onun oğlu, ailəsi Londonda hansı qaynaqlar hesabına yaşıyır?

Yeri gəlmışkən, Əli Kərimlinin oğlu da bacanağının yanında işləyir. Hansı ki, Əli Kərimli deyir ki, oğlu London-da milyonerlərə layihə çəkir, o layihələrdən əldə etdiyi pulla yaşıyır guya orada. Tamamilə yalan deyir. Heç bir layihə çəkmir. O, doğma xalasının əreb eri ilə bu iş birliyini qurub. Azərbaycana qarşı təxribatönümlü planın tərkibində Əli Kərimlinin özü, qohumları yaxından iştirak edirlər. Londonda ermənilərlə şərki biznesə yatırılan pulların mənbəyi vaxtılıq qayıni Elnur Seyidovun əli ilə Azərbaycan banklarından çıxarılan milyonlardır.

- Söyündən belə çıxır ki, bu, Azərbaycanın milli təhlükəsizliyinə də ciddi təhlükədir?

- Bəli. Bu gün Azərbaycanın müstəqil, demokratik bir dövlət kimi güclənməsi bəzi qüvvələri narahat edir. Ona görə de müəyyən təxribat xarakterli işlərə el atırlar. Son illər Bakıda gerçəkləşən beynəlxalq tədbirlər ölkəmizin nüfuzunu dünyada daha da artırıb. Sonuncu belə tədbir VI Qlobal Konfrans oldu. Dünya prezidentləri paytaxtımıza yığışmışdı.

- Milli Şura martın 31-nə mitinq təyin edib. Bu haqda nə deyə bilərsiniz?

- Bu tarix azərbaycanlıları qarşı erməni-dəşnək qüvvələrinin soyqırım törətdiyi gündür. 1918-ci ilin 31 martında Bakıda, Qubada, Şamaxıda və Azərbaycanın bir çox yerlərində erməni daşnakları soydaşlarımızı kütlevi şəkildə qırıblar. Təsəvvür edin, bu soyqırımın 100-cü il tamam olan gün Milli Şura mitinq keçirib, hakimiyət davası aparrı. Halbuki onlar bu dəhşətli qırığın haqda dünyaya car çəkməlidirlər. Avropana xeyli tərəfdarımız var, deyirlər buyursunlar, ermənis-tanın Avropa ölkələrindəki səfirlilikləri qarşısında aksiyalar keçirsinlər. Bakıda da Şəhidlər Xiyabanını ziyarət etsinlər. Heç olmaya, şəhidi-lərimizin ruhuna hörmət olaraq, mitinqi təxire salsınlar.

□ "Yeni Müsavat"

Əhəd Abiyevdən mühüm

ve sensasiyon açıqlamalar

"Əli Kərimlinin ərəb bacanağı Seyfəddin erməni lobbisi ilə iş birliyindədir"

Daşkəsən, 24.03.2018

 19.03.2018
Hərbi hissədəsgərlərə görüş

sinin mənafeyini bütün siyasi iddialardan üstün tutan müxalif qüvvələr var. Təssəf kə, bunlarla yanaşı, ölkəmizin mənafeyini öz xırda iddialarına qurban verməye hazır şəxslər də olmamış deyil. Be-

lələrinin xalq tərəfindən dəstəyi olmadığı üçün xarici qüvvələrdən dəstək almağa çalışırlar. Bunlar özlərini guya ana müxalif kimi təqdim edib, xarici havadarlarından daha çox pul almağa çalışırlar. Başlarına adam yığıb, siyasi mübarizə adı altında təxribatla məşğuldular.

- Siyasi qüvvənin işi başına adam yığmaqdır. Burada qəribə ne var?

- Sizinle o zaman razılaşa bilərdim ki, başına adam yığan siyasetçinin öz övladları da başqa gənclərdən fərqlənməsin.

- Nayi, kimə nəzərdə tutursuz?

- Azərbaycan müxalifətinin özünü lider adlandıran şəxslərinin hamisinin övladları xaricdedir. Jurnalist araşdırması aparan, görün hansının övladı Bakıdadı.

- Hər bir insanın istənilən yerde yaşamaq haqqı var...

- Bəli, raziyam, düz deyirsiniz. Ancaq başqasının övla-

pulun mənbəyi niyə göstəriləmir?

- Kimi nəzərdə tutursunuz?

- Əksəriyyəti belədi. Amma bu cür qara-qura işlərdə Əli Kərimlinin əvəzi yoxdu. Təsəvvür edin, bu adam 2005-ci ildən işləmir, maaş almir. Di gel, bahalı maşın sürüür, övladlarının üçü de Londonnda yaşayıb-oxuyurlar. Londonun mərkəzi küçələrində birində etriyyat mağazası və gözəllik salonu var.

Əli Kərimli özünü cəfərəş müxalifət lideri kimi təqdim edir, amma olıqarx kimi yaşayır. Əsas maliyyəçilər də ermənilərlə əlaqəsi olan iş adamlarıdır. Ətrafinda olan adamlara da qəpik-quruş verir. O, siyasi mübarizə adı altında əslində siyasi businessə məşğuldur. Boş-boş danışır ki, guya Azərbaycanın işqli gələcəyi üçün mübarizə aparı. Bu, boşboğazlıqdan başqa bir şey deyil. Bu gün Azərbaycan özünün en işqli və sabit dövrünü yaşayır.

- Bu dediklərinizi sübut etmək üçün olmınız fakt var mı?

- Bayaqtan dediklərim faktdır. Əli Kərimli təmtəraqlı həyat yaşayır. Onun

vanın adı mərkəzi fiqurlar dan biri kimi keçir. Əli Kərimlinin baldızı Aytən əri milliyetçə ərəbdi. Onlar hazırda Londonda yaşıyırlar.

- Hər bir insanın istənilən milletin nümayəndəsi ilə aile qurmaq haqqı var. Azərbaycanda bunu qadağan edən qanun yoxdur.

- Adamdan soruşmazlar ki, çıxışlarında milli-mənəvi dəyərlərdən, azərbaycançılıqdan dəm vurursan, amma öz yaxın aile üzvün bize düşmən olan ermənilərlə six iş birliyində olan biri ilə evlənir.

Belə ki, Əli Kərimlinin bacanağı 1977-ci il təvəllüdü, Tunis əsilli Böyük Britaniya vətəndaşı olan Kamoun Seif Eddine-di (Seyfəddin). Kamoun Seyfəddin Londonda biznesle məşğul olur. Onun barəsində çox ciddi məlumatlar əldə etmişəm. Belə ki, Seyfəddinin şirkətinin adı Diamonds Search Marketing LTD-di.

Ünvanı isə belə gedir: 85 Great Portland Street, First Floor, London W1W 7LT United Kingdom. O, bu şirkətin təsisçisi və rəhbəridi. Seyfəddin Kamoun 2015-ci ilin yanvar ayından etibarən sözügedən şirkətin idarəetmə direktoru vəzifəsinə təyin olunub. Şirkətin əməkdaşlığı etdiyi müştərilər - hotellər şəbəkələri bunlardır:

Hilltop Inn & Suites
La Reserve Hotel & Spa
Geneve

South Beach Hotel & Residences

Hotel Kompas Bled.

Yuxarıda göstərilən hotellər şəbəkəsi arasında erməni lobbisi ilə six iş birliyində olanlar var. Məsələn, Hilltop Inn & Suites. Bu hotellər şəbəkəsinin baş ofisi ABŞ-da yerləşir. Amerikadakı erməni lobbisine bağlılığı və onlarla əlaqəsinin olduğunu məlumdur. Internet axtarış sisteminde bu məlumatlar açıqdı, istənilən adam girib, yoxlaya bilər.

La Reserve Hotel & Spa Geneve hotellər şəbəkəsi İş-veçrədə yerləşsə də əslinde Fransa brendidir. Bu hotellər şəbəkəsinin də erməni lobbisi ilə güclü əlaqələri var. Ermənilərin Azərbaycan və türk dünyası əleyhinə keçirdikləri tədbirlərə təşkilatı və digər dəstəklər verir. Seyfəddin isə erməni lobbisinin təsiri altında olan bu hotellərlə iş birliyindədir. Göründüyü kimi, Əli

Natiq Cəfərli

REAL funksionerindən söyüş söyənlərə tərs sillə

Natiq Cəfərli: "Siyasi təşkilatlar bu üslubda çıxış edənlərdən özlərini aralı tutmalıdır"

Son zamanlar Avropadakı bəzi azərbaycanlı mühacirlerin əndəzəni aşmasına ölkə daxilindən, demokratik düşərgə temsilçilərindən sərt təpkilər var. "Söyüş makinaları"nın Azərbaycan dövlətinin imicinə zərbə vurmağa yönəlmüş məqsədyönlü fealiyyətləri, eləcə də ölkəmizə rəhbərlik edən şəxsləri və onların ailələrini ən ağır formada təhqir etmələrini hər kəs qınayıb.

Onlarla mübarizəyə tek hökumət deyil, Azərbaycan cəmiyyətinin eksər kəsimi de qoşulub. Lakin ölkə müxalifətinin bu proseslərdən kənar Görünmək istəyi açıq şəkildə sezilir. Təsadüfi deyil ki, indiyə qədər bəzi siyasi partiyalar istisna olmaqla, önde olan eksər siyasi qurumlar və ya onların rəhbərlərinin həmin mühacirleri tutduqları yoldan geri çəkindirmek yönündə fealiyyətlərinin şahidi olmamışq. Hətta bəzi halarda bu düşərgə daxilindən həmin "söyüş müxalifəti"ni müdafiə edənlər de tapılır.

REAL hərəkatının icraçı katibi Natiq Cəfərli "Yeni Müsavat" açıqlamasında bildirdi ki, siyasetin səviyyəsini bu qədər aşağı salmaq ümumi proseslərə vurulan ən böyük zərbələrənən biridir: "Bu dil və üslub ne ölkənin galəcəyi, ne də siyasi mübarizə üçün məqbul deyil. Siyasi təşkilatlar bu üslubda çıxış edənlərdən özlərini aralı tutmalı, onlarla özlərini bir xətdə qoymamalıdır. Bu, ölkənin galəcəyində normal abi-havannın yaranması üçün çox vacibdir. Siyaset təhqirdən, söyüşdən ibarət deyil. Burada hakimiyətin də üzərinə bir məsuliyyət düşür ki, normal dil və siyasi üslubun cəmiyyətdə bərqərar olması üçün imkanlar, fürsətlər açmalıdır. Telekanallarda normal diskussiyaların getdiyi debatların təşkil olunmasına çalışılmalıdır ki, galəcək problemlərin sivil qaydalarla müzakirə olunması üçün platforma yaransın. Əks təqdirdə, bu cür dil və üslub Azərbaycana galəcək üçün ciddi heç bir şey getirisi də deyil. Əksinə, siyasetin, siyasi proseslərin səviyyəsini xeyli dərəcədə aşağı salır. Bu, heç bir təşkilatın normal baxacağı məsələ deyil. Əslində hamılıqla çalışmalıq ki, siyasetin, siyasetin dil və üslubunun səviyyəsi ölkədə qalxın. Bunun üçün məsuliyyətin bir hissəsi de hökumətin üzərindədir. Diskussiya və digər platformaların yaradılması çox vacib məsələlərdir. Avropa ölkələrinin kənar qoyuram, çünki orada demokratiyanın inkişaf dərəcəsi çox yüksəkdir. Amma bizim qonşumuz, eyni şinəldən çıxdığımız Rusiyada fərqli platformalar var. Hər gün telekanallarda, canlı yayılarda müxtəlif fikirli insanların diskussiyalarını görürük, ölkənin problemləri ilə bağlı ciddi müzakirələrin getdiyinin şahidi olurq. Bunlar təkcə seckî prosesində baş vermir. Belə canlı yayılmalar Rusiyadan mərkəzi kanalları tez-tez təşkil edir. Belə platformalar Azərbaycanda da olmalıdır ki, ölkədəki problemlərin diskussiyası üçün normal şərait yaransın. Bu söyüşün, təhqirin siyasi üsluba çevrilmesinin qarşısını almaq üçün siyasi qurumlar da müəyyən addımlar atmalıdır. Həmin şəxslərlə özlər arasında ciddi məsafə qoymalıdır. Digər təşkilatların əvəzində danışmaq səlahiyyətim olmadığı üçün yalnız öz təşkilatımız haqqında deyə bilərəm ki, indiyə qədər həmin şəxslərlə bağlı na bir müsbət fikir bildirmişik, na onların atdıqları addımların müdafiəsi yönündə mövqə sərgiləmişik, na də onların müdafiəsi ilə bağlı siyasi bəyanatımız olub. REAL-la bağlı indiyə qədər belə bir şey olmayıb, bundan sonra da olmayaçaq. REAL yaranandan bu günə qədər çalışmışq ki, siyasetə normal dil və üslub gətirək. Müəyyən siyasi diliñ formallaşmasına çalışmışq. Onların keçirdikləri mənasız aksiyaların Azərbaycanın xeyrinə ola bileyə barədə də pozitiv mövqeyimiz heç zaman olmayıb, bundan sonra da olası deyil. Digər siyasi təşkilatlar da belə məsafələr qoysalar, mənə ele gelir ki, ümumi siyasi proseslər üçün daha yaxşı olar".

□ Cavanşir ABBASLI,
"Yeni Müsavat"

Avrupa yaşayış bir qrup Azərbaycan vətəndaşının hakimiyətə qarşı mübarizə adı altında söyüş ritorikasının ən vulqar formalarına əl atması, bütün məlli, mənəvi dəyərlərin üstündə xətt çəkərək çirkin kampaniyani getdikcə daha da genişləndirmələri artıq cəmiyyətin səbr kasasını daşırmışdır. Xüsusilə də həmin "söyüş makinaları"nın internet üzərində yaydıqları söyüş dolu çıxışların Ermənistan mediasında Azərbaycana qarşı istifadə olunması ölkə ictimaiyyətinə qəzəbləndirir.

likdən asılı olmayıaraq, bu vətəni və bu vətənin dəyərlərini qorumaq lazımdır. Bu dəyərlərde təhqir, siyasi mübarizəni qazanmaq namine özüne qarşı guya mənəviyyatsızlıq edildiyinə dair nələrisə uydurmaq, mənsub olduğu xalqın qu-

ni insanlarından təşkil olunub. Onlar illər əzunu opponentləri-ne qarşı qırmızı xətleri keçməybirlər, qız-qadın, ailə üzvləri məsələsində həssas davranışları. İndi onların qurdugu münasibətlər sistemi və standartlar dağıdır".

Ictimaiyyətin aktiv kəsimi "söyüş makina"larına qarşı hərəkətə keçdi

"Söyüş ritorikası ölkəni hara aparır" suali hər kəsi düşündürür və hiddətləndirir

Əli Həsənov

Prezidentin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənovun sosial şəbəkədə xüsusi müəllif yazıları ilə etdiyi müraciətlərin əsaslı olduğu günlər keçdikcə daha da təsdiqini tapır. Əli Həsənov bildirib ki, bu və ya digər yad təsirlər, şəxsi və ya siyasi uğursuzluq-

Əflatun Amaşov

şüncələrini üstün məcraya yönəldti.

Artıq tanınmış yazarlar, baş redaktörler, deputatlar, cəmiyyətdə nüfuzlu adamlar söyüş ritorikasını mübarizə üsulu kimi seçənlər öz münasibətlərini ortaya qoyurlar, söyüş müxalifətinin başlığı bu etikadan kənar kampaniyanın ölkəmizə, xalqımıza vurduğu və vura bileceği zərərləri xüsusi yazılarla izah etməye çalışırlar. Əxlaq-dankən mübarizədən çəkinmək, siyasi müstəvidə mübarizə aparmaq tövsiye edilir. Məbuat Şurasının sədri Əflatun Amaşov, tanınmış media orqanlarının rəhbərləri Rauf Arifoğlu, Bahəddin Həziyev, Aynur Camal, Vüsalə Mahirqizi, müsavat.com saytının baş redaktoru Xalid Kazımlı, tanınmış jurnalistler Elşad Məmmədli, Anar Yusifoğlu, Elşad Paşasoy, Jala Mütəllimova və digərləri son bir həftədə müəllif yazıları ilə çıxış ediblər.

Ə.Amaşov facebook sosial şəbəkəsindəki hesabında qeyd edib ki, ölkə və xalq üçün Vətəninə qarşı savaş aćmaq həssas və taleyülü proseslər var: "Bu prosesləri layiqli həyat keçirmək yalnız bir toplumun geləcəyi baxımından əhəmiyyətli deyil. Burada səhəbət xalqın və dövlətin dünyada özünü necə təsdiqləməsindən də gedir. Biz görürük ki, bir qrup şəxs məskunlaşdıqları xarici ölkələrdə millətimizə və xalqımıza məxsus dəyərlərə, bu dəyərləri yayan, təbliğ edən insanlara qarşı, belə demek mümkünsə, söyüş səlibi elan ediblər. Azərbaycan dövlətiniñ, ümumiyyətlə, müxalifətçiliyin olan-qalanını da Orduxlana Vədadi bitirməkdədir. Müxalifətçilik bir institut olaraq, Azərbaycanda tehlükə altındadır. İnsanlar bu döşərgəni uğursuzluğun, məglubiyyətin, incilərin və söyüş söyüb, efire tüberənərin yığınğı kimi alqılayır. Uzun müddət bu cür təəssüratı Əli Kərimli və onun müttəfiqləri yaratdılar - Azərbaycan xalqı müxalifətdən və müxalifətçilikdən tamamən kənarlaşdı; nəzəri elektorat siyasi təşkilatlara deyil, başqa istiqamətlərə yön tutdu. İndi isə yeni "fenomenlər" ortaya çıxıb və Avropadan söyüş yağıdır, siyaseti bulayıb-batırırlar. Söyüdən doğulan siyasi "müxalifə"...

Lakin bizim müxalifət bu deyil. Azərbaycan müxalifətinin böyük əksəriyyəti ərdəmli, təmkinli, yüksək səviyyəli və mədə-

Elçin Mirzəbəyli

rub-yaratdığı dövlətin atributlarına qarşı ciliz davranış nümayişi əsla yoxdur. Bu dəyərlərdə mərdlik, bütövlük, sadıqlıq, ardıcılıq, qətiyyət, alicənablıq var. Xalq bu dəyərləri özünün həyat amalına çevirənləri sevir və onlara hər zaman etimad göstərir".

"Yeni Müsavat" media qrupunun rəhbəri Rauf Arifoğlu isə "Söyüdən doğulan yeni "müxalifə"..." adlı yazısında cəzasızlıqla istifadə edən bir neçə şəxsin söyüş anlamında olan jargonlardan və açıq söyüslərdən istifadə etdiklərini yazıb. Həmçinin qeyd edib ki, Vədadi, Orduhan və başqa söyüş müxalifətinin en böyük zərəsi elə Azərbaycanın ənənəvi müxalif döşərgəsinə dəyiş:

"Onlar hakimiyəti, medianı, cəmiyyəti söyür, ortaçıda müxalif batıb gedir. Azərbaycan müxalifətinin, ümumiyyətlə, müxalifətçiliyin olan-qalanını da Orduxlana Vədadi bitirməkdədir. Müxalifətçilik bir institut olaraq, Azərbaycanda tehlükə altındadır. İnsanlar bu döşərgəni uğursuzluğun, məglubiyyətin, incilərin və söyüş söyüb, efire tüberənərin yığınğı kimi alqılayır. Uzun müddət bu cür təəssüratı Əli Kərimli və onun müttəfiqləri yaratdılar - Azərbaycan xalqı müxalifətdən və müxalifətçilikdən tamamən kənarlaşdı; nəzəri elektorat siyasi təşkilatlara deyil, başqa istiqamətlərə yön tutdu. İndi isə yeni "fenomenlər" ortaya çıxıb və Avropadan söyüş yağıdır, siyaseti bulayıb-batırırlar. Söyüdən doğulan siyasi "müxalifə"...

Hərbi ekspert Emin Həsənov isə yazısında qeyd edib ki, hər bir arzuolunmaz situasiya kimi, əlbəttə, bu vəziyyətdən də çıxış yolu var. Söyüş-təhqirin, biabırıcı söz-söhbətlərin siyasi mübarizə elementinə çevriləməsinin qarşısını almaq yenə də mümkün kündür. Əminlik ki, Azərbaycan hakimiyəti dövlətin, millətin maraqlarına zidd olan istənilən hərəkəti dayandırmağa qadir olduğu kimi, bu yönə də təsirli addımlar düşünür. Heç şübhəsiz, həmin addımlar öz yerində, zamanında atılır və atılacaq da.

Ictimaiyyətin, medianın, vətəndaş cəmiyyəti qurumlarının üzərinə isə ayıq-sayıq olmaq, qəti mövqə nümayış etdirmək, məlum söyüçləri dərhal kəskin qınamaq vəzifəsi düşür.

Yuxarıda adlarını qeyd etdikdən tanınmış köşə yazarları "söyüş müxalifəti"ni Avropa laboratoriyalarda Azərbaycana qarşı yetişdirilən İŞİD-çilər olaraq xarakterizə ediblər. Onların tutduğu yolu Azərbaycana heç də yaxşı galəcək və etmədiyi öz yazılarında izah ediblər.

□ Etibar SEYİDAĞA,
"Yeni Müsavat"

Nə baş verdiyini hələ də çoxları anla-mır. Bəzi texmin-lər var, amma gerçəyin özünü bilsə-bilsə 3-4 adam bilər. Onların da bu-nu ictimaiyyətə anladacaq lüksləri yoxdu. Dövlət həm də budu: bilir, fəqət demir, deməyi lazımlı bilmir, ya da, sadəcə, deyə bilmir. Bəzən o dosyeni heç açmadan rəf-də saxlayır...

İndi az qala hamı onlardan danışır. Bəşəriyyət tarixində insan oğluna bəxş edilən belkə də en dəyərli, qiymətli amildən - internetdən ibtidai insan "təfəkkür" ilə istifadə edib özlərini bu şəkildə ifadə etməyə çalışan xaricdəki bir qrup azərbaycanlı nəzərdə tuturam. Dünyanın indiki çağında qabaqcıl texnoloji avadanlıqlardan, imkanlardan Mezo-zoy erasının canlılarına xas hərəkətlərlə, jestlərlə yarananmaq təkcə bəzi azərbaycanlıların problemi deyil - Yer kürəsində xeyli bu cür adam var. Nə yazış ki, onlar özlərini ölkələrində deyil, məhz Avropada bu şəkildə realizə etmək imkani qazanırlar. Bu yerde Çörçillin demokratiya ilə bağlı məşhur aforizmini xatırlamamaq olmur: "Demokratiya o qədər mükəmməl sistem deyil, fə-qət, bəşəriyyət hələ ondan mükəmməlini icad etmə-yib"...

Niyə bu qədər qabağa getdilər? Ailelərini, ana-ba-cılarını, gələcəklərini, hətta həyatlarını riskə qoyub, döv-lətin ən ali adamlarını, açaq fiqurlarını küçə söyüsləri ilə təhqir etməyə başladılar? Bunun alt yapısında gizlə-nən məntiq nə ola bilər? Bu suallar qafaları qarışdırır. Ən müxtəlif versiyalar səsləndirilir. Diqqət edin, sanki vahid mərkəzdən komanda verildi bunlara. Bir-birinin ardınca videomüraciətləri, əslində isə videotərbiyəsizlikləri yaymağa başladılar.

Bəziləri bu işi xeyli vaxtdı edirdi. Vaxtaşırı facebook və youtube üzərində videolar paylaşıb, hakimiyyəti primi-tiv, savadsız formada tənqid edirdilər. Heç bir ciddi arqu-ment, fakt, rəqəm göstər-mədən, paralel aparmadan, sadəcə, qaba formada iqtidarin üstünə gəlirdilər. On-ları bu fəaliyyəti 30 il öncə gülünüb qurtarmış "pri-kolla-ri" videoya çəkib bu gün ta-maşaçıya siriyan bəzi azərbaycanlı vaynerlerin işləri qədər duzsuz və bayğı gö-rünürdü.

Yeri gəlmışkən, bir mə-qamı ayrıca vurğulamaq ye-rine düşər. Xaricdəki bəzi azərbaycanlı bloggerlər mü-əyyən səviyyəyə, standarta cavab verən proqramlar ha-zırlayırlar. Söyüssüz, təhqiqsiz,

amma ağır siyasi dildə haki-miyəti tənqid edirlər. Bu, mübarizədə norma sayılan bir haldid. İdmandan siyasetə qədər bütün növ mübarizə-

lərde qırmızı xətt mütləq gözənlənilməlidir.

Avropanın bəzi mərkəzi şəhərlərinin küçə və meydanlarında prezent İlhəm Əliyevin fotolarını yapışdırıb, onu ağır formada təhqir edənlər isə siyasi mübarizə aparmırlar. Əslində xaricə gedib, oradan hakimiyyətin üstüne kükrəmek doğru tak-tika deyil. Azərbaycanda qalib hakimiyyətin siyaseti-ne qarşı sərt formada dirə-niş göstərən ne qədər mü-

xalifətçi var. Onların arasınd-a həbs ediləni də var, dö-yüleni də, işsiz qalanı da. Amma ölkədən getmirlər, mübarizəni burada davam etdirilər. Ve doğru yapırlar.

Siyasi mübarizənin əsas hə-dəfi iqtidara gəlməkdən,

sən bu prosesi öz ölkəndə etməlisən. Avropada haki-miyətə savaş açıb, orada-mı iqtidat olacaqsız?!

Aksiyalarına "Azərbay-

candakı antidemokratik rejimi Avropada tanıdaq" adı qoymular. Yeməzlər. Avro-palının nə vecinədi tanıma-di, haqqında heç vaxt eşit-mədiyi bir ölkədə siyasi du-rum necədi. Bu aksiyaların Azərbaycanın daxili auditoriyasına hesablandığı şübhəsizdi.

Əslində bu çirkin aksiya-nı keçirənlərin bəzilərinin də Azərbaycandakı vəziviyət qalib hakimiyyətin siyaseti-ne qarşı sərt formada dirə-niş göstərən ne qədər mü-

xalifətçi var. Onların arasınd-a həbs ediləni də var, dö-yüleni də, işsiz qalanı da. Amma ölkədən getmirlər, mübarizəni burada davam etdirilər. Ve doğru yapırlar. Söyüssüz, təhqiqsiz,

lər, əgər burada diktaturadı-

sa, niyə asqırıb indi ayılmışan? Əliyevlərin 25 illik haki-miyətleri dövründə nəden bir dəfə etiraz etmədin? Sə-senarıdi.

Azərbaycan

prezidentinin xarakterinə az-çox bələdik: İlhəm Əliyev onunla təzyiq dilində danişılmasını əsla sevmir, əks təpki göstərir.

Sanki qıdas aksiyasıdı.

Adama elə gəlir, Orduhan, Vidadi və digərləri bu teat-rın, sadəcə, aktyorlardı. Ssenarini yazan, onu filmə, teatra çevirən rejissor isə başqalarıdı.

Son günlər müxtəlif plat-formalarda bu prosesin ar-xasında iqtidat komanda-sından qovulmuş bəzi sabiq məmurların, həmçinin xarici keşfiyyat orqanlarının da-yandığı haqda mülahizələr səsləndirilir. Əsasən də sa-biq milli təhlükəsizlik naziri Eldar Mahmudovun, onun çıxdaş edilmiş, ölkədən qa-cıb canını qurtara bilmiş ko-mandasının bu işin arxasında dayana biləcəyi deyilir.

Bir neçə cümlə də müxa-

lifetlərə deyil, həm də ölkəsin-in mənafeyini əsas götürüb, onunla bu cür na-mərdcəsinə rəftar edənlər-re haqq etdikləri yeri gös-terəcək, cavablarını verəcək. Və bu iyrənc proses-dən qalib çıxməği bacara-caq. Əslində bu, İlhəm Əliyevə, onun ailəsinə qarşı deyil, bütövlükde ölkəyə, dövlətə qarşı qurulmuş xa-

in pləndi.

Bir neçə cümlə də müxa-

lifet barədə. Azərbaycan

Azərbaycan prezidentinin xarakterinə az-çox bələdik: İlhəm Əliyev onunla təzyiq dilində danişılmasını əsla sevmir, əks təpki göstərir

İlhəm Əliyevə qarşı xəzin plan: prezidenti hansı hədəflərdən yayındırmaq istəyirlər

Azərbaycan prezidentinin xarakterinə az-çox bələdik: İlhəm Əliyev onunla təzyiq dilində danişılmasını əsla sevmir, əks təpki göstərir

müxalifəti ləngimədən duruma müdaxilə etməldi. Çünkü Avropadakı söyüş maşını daha çox onların üstündən keçir. Müxalifət martın 31-ne mitinq təyin edib. Əli Kərimli nə qədər çalışsa da aksiya mövzunu gündəmə oturda bilmir. Çünkü Vidadi İsləmətli ilə Orduhan, həmçinin digərləri Bakıdakı müxalifəti sözün tam mənasında künçə sixşdirib. Onların bazasını, elektoratını öz-lərinin təbiyəs və əslində lazımsız çıxışları ilə məşğul edir. Müxalifətin olan-qalan elektoratı da Avropadakı söyüş və qarşıq müxalifətin təsiri altındadır. Bunlarsa həmişə olduğu kimi, danişmaq lazımlı olanda susurlar, susmaq gərəkəndə də dil boğaza qoymurlar. Sizin üçün əsas hədəf 11 aprelədə keçiriləcək seçki deyilmi? Bu seçkinin saxtalaşdırılacağını iddia etmirsiniz? O zaman sizin üçün bu cür vacib mövzunun gündəmdən çıxmasına niyə seyrçi qalırsınız?

Yazının əvvelində 20-ci əsrin azman siyasetçilərindən olan Çörçillin bir aforizmindən istifadə etmişdim. Məqaləni elə onun digər məşhur bir deyimi ilə yekunlaşdırmaq istəyirəm. Güman ki, o, bu fikri müxalifətde olduğu illərdə deyib. Sitat: "Xaricdə olarkən heç vaxt öz ölkəmin hökumətini tənqid etmirəm, geri qayıtdıqdan sonra bunun əvəzini artırıqlaması ilə çıxıram". Müxalifətçiliyin tərifini, mahiyətini bundan gözəl anlatmaq mümkün deyil...

Azər AYXAN,
"Yeni Müsavat" qəzeti baş redaktorunun 1-ci müavini

Bakıdan İrəvana hədə kimi son xəbərdarlıq

2018-ci ilin 3-cü ayı bitmək üzrə olsa da, Qarabağ damışıqlarında real dönüş nəzərə çarpmır. Bu da səvq-təbi mühərribə ehtimalını gücləndirməkdər. Maraqlıdır ki, son vaxtlar bu yönələ nüfuzlu əcnəbi siyasi və hərbi ekspertlər səviyyəsində də tez-tez xəbərdarlıqlar səslənməkdədir.

Ərazisinin 20%-i işgal altında olan Azərbaycanın yaranmış durumda öz hərbi qüdrətini, ordusunun döyük hazırlığını durmadan artırmaqdan savayı yolu qalmır. Münaqişə zonası ilə həmsərhəd bölgelərdə təzəcə başa çatan və maksimum döyük şəraitinə yaxın şərtlər altında keçirilmiş genişməqası hərbi təlimlərə əsas hədəf də mehz bu idi.

"Yeni Məsəvət" xatırladır ki, ordumuzun məhz son böyük hərbi təlimləri və bu təlimlərdə qarşıya qoyulan hədəflər düşmən tərəfi heç vaxt olmadığı qədər təlaşlandırb. Bir sıra yerli və rusiyalı analitiklər Azərbaycanın bu təlimlərlə eslinde cəbhə bölgəsinə ordu yeritmək niyəti güddüyünü xüsusi qeyd ediblər. Yeni mühərribə üçün "baş məşq" məsəlesi.

Onu qeyd edək ki, apreləndən etibarən hərbi əməliyyatlar üçün ən əlverişli mövsüm gelir. Bir sıra politoloqlar bu xüsusda Azərbaycanda və Ermənistanda aprel (11 ve 9 aprel) seckilərinin yekunlaşmasından sonra da sülh danışçılarında real dönüş olmayıağdı təqdirdə hərbi əməliyyatlar ehtimalının yüksək olduğunu düşünürler.

Mühərribə xofu isə ən çox erməni tərəfdə yaşınır. Bu da səbəbsiz deyil. Çünkü Ermənistanda rəhbərliyi 2016-ci ilin 4 günlük aprel savaşında atəşkes dövründə ilk dəfə işgalçı qüvvələrin uğradığı mögəlibiyyətin acısını unutmayıb. Həmin uğurlu blitz-savaş Azərbaycanın Ermənistandan hərbi üstünlüyünü açıq şəkildə ortaya qoymaqla yanaşı, ordumuzun qısa zamanda ərazilərimizi azad etmək potensialını da nümayiş etdirdi. Ən önemlisi, Azərbaycan xalqı böyük hərbi qələbəyə mi-

edəcək, o zaman heç kimə məhəl qoymadan hücumu keçəcək. Halbuki Azərbaycan özündən əminliyini və gücünü iki il qabaq əyani nümayiş etdirib - bunu kim bilməsə də o vaxt Qarabağda gizlənməyə yer axıran Məvəs Akopyan hamidən yaxşı bilir.

İstənilən halda erməni generalın özündən razı açıqlamasına Azərbaycandan cavab gecikməyib. Azərbaycanın müdafiə nazirinin müavini, general-leytenant Kərim Vəliyev Akopyanın son müsahibəsini şərh edərkən deyib ki, ordumuzun başlayacağı hərbi əməliyyat Ermənistanda silahlı qüvvələrinin tam darmadağın olmasına və erməni xalqının qəcilməz faciəsinə səbəb olacaq.

General xüsusi qeyd edib ki, bu cür məsəliyyətsiz bəyanatlarla Ermənistanda silahlı qüvvələrinin rəhbərliyi gələcəyinə inamını itirən erməni xalqını aldatmaqdə davam edir: "Həmiya

barədə M. Akopyanın səsləndirdiyi fikirlər də cəfəngiyatdır".

K. Vəliyev deyib ki, ən güclü iqtisadiyyata və maliyyə imkanlarına malik olan qüdrətli dövlətlər belə, qısa zamanda ordunun silahlanması tam yeniləməyə qədir deyil: "Dilənci payı və kredit hesabına yaşıyan Ermənistən rəhbərliyinin isə bu barədə bəyanatlar səsləndirməsi belə gülnür. Akopyan müsahibəsində Ermənistən ordusunun döyük həsrətləri, cəbhə xəttindəki vəziyyət, döyük əməliyyatlarının başlaması perspektivləri, guya Azərbaycan ordusunun həmələrinin qarşısını ala biləcəklərinə də dile getirir. Bunu isə M. Akopyan həyata keçirmək niyətində olduqları "ordunun 7 illik modernizasiya programı" ilə elaqələndirir. Pərən-pərən olan cəmiyyət, dağılan iqtisadiyyat, faciəvi demografik vəziyyət, mənəviyyati çökmüş erməni ordusunun hökm sürdüyü Ermənistanda belə proqramların həyata keçirilməsindən danışmaq belə fantastikdir".

Azərbaycanlı general əlavə edib ki, əvvəller müdafıə haqqında öz xalqına nağıllar danışan Ermənistən hərbi rəhbərliyi "keçilməz Ohanyan xəttindən" bəhs edirdi, indi de ortaşa atlıqları "Sərkisan xəttindən" dəm vurur.

"Öslində isə aprel döyüsləri göstərdi ki, münaqişənin həlli mümkündür və xalqımızın torpaqlarını azad etmək əzminin qarşısı heç bir sədələ alına bilməz. Sadəcə olaraq, Azərbaycan münaqişənin beynəlxalq hüquq norma və prinsipləri əsasında həll olunmasının tərəfdarıdır və bunun mümkinlüyü inanır. Ancaq məsələ sülh yolu ilə həll edilməzse, Azərbaycan istənilən güc və vasita ilə ərazi bütövlüğünün təmin edilməsi hüququndan mütləq istifadə edəcək. O zaman Azərbaycan ordusunun başlayacağı hərbi əməliyyat Ermənistən silahlı qüvvələrinin tam darmadağın olmasına və erməni xalqının qəcilməz faciəsinə səbəb olacaq", - deyə general düşmən tərəfə xəbərdarlıq edib.

Buna şübhə yox. Ən əsası, aprel qələbəsindən böyük stimul alan və mögəlibiyyət kompleksindən qurtulan Azərbaycan xalqı öz ordusunun arxasındadır, savaşa hazırlı... □

"Yeni Məsəvət" in siyaset səbəbi

Azərbaycan generalından müərribə əhənsü - Bakı kritik hazırlıq içində

Müdafiə Nazirliyi erməni generalın özündən razı bəyanatını alt-üst elədi: "Mühərribə başlasa, işgalçi ordu darmadağın ediləcək, erməni xalqı qəcilməz faciəyə tuş gələcək..."

silsiz inam əldə elədi.

O zaman Azərbaycan qüvvələrinin irəliləməsinə Rusiya amili mane oldu. Amma bu dəfə Kreml qarışmaya da bilər. Söz düşmüşkən, az önce KTMT Sılahlı Qüvvələri Birləşmiş Qərarğahının rəis müavini, general Anatoli Sidorov ermənilər məyus edən bələ bir açıqlama verib və fikrini de bu cür əsaslandırıb ki, "Dağılıq Qarabağ KTMT-nin məsəliyyət zonasına

daxil deyil".

Görünür, bu və digər səbələrdən president Serj Sərkisyan başda olmaqla, Ermənistən siyasi və hərbi rəhbərliyi vaxtaşırı öz toplumunu sakitləşdirmək, apreləndən sonra ölkədən güclənən kütləvi kökü səngitmək və orduya çağışçı probleminin daha kəskin xarakter almasını önləmək üçün populist bəyanatlar verməli olurlar.

O sırada Ermənistən silahlı qüvvələrinin qərargah rəisi, general Məvəs Akopyan da var. "Yeni Məsəvət" xatırladır ki, bir neçə gün öncə o, Ermənistən ictimai televiziyasına müsahibəsində Azərbaycanı Qarabağda mühərribəye başlamaqdən çəkindirən əsas amilin guya "erməni ordusunun hazırlığı" olduğunu deyib. Akopyanın sözlərinə görə, Azərbaycan əmin olsa ki, hərbi yolla məsələni həl

məlumdur ki, Ermənistən prezidenti Serj Sərkisyan çıxışlarından birində öz bacarıqsızlıqlarına haqq qazandırmak məqsədile aprel döyüslərində keçən əşrin 80-ci illərinin istehsalı olan silah və texnika ilə vuruşduqlarını etiraf etmişdi. Odur ki, bir-iki il ərzində cəmi 2-3 top və bir raket sistemi əldə etməklə yeni silahlanmadan qırṛələnərək guya Azərbaycan ordusuna ciddi itki verməyin mümkünüy

imzalana bilər. İstənilən halda düşünmək düzgün deyil ki, mütləq Novruz bayramı ərefəsində əfv verilməlidir. Doğrudur, əvvəlki illərin təcrübəsində əfv sərəncamları daha çox mart ayına təsadüf edib. Lakin digər bayramlarda da sərəncamların vərliməsinə unutmamalıq".

Hüquq müdafiəçisi Mirvari Qəhrəmanlı hesab edir ki, əfv sərəncamının verilməməsinə müxtəlif səbəblər əsas olub: "Göründüyü kimi, bu ərefələrdə beynəlxalq aləmdən də tezyiqlər olmuşdur. Ola bilsin ki, bayram günlərinin çoxluğu, eləcə də müxtəlif işlərin çox olması komissiya müraciətlərə baxılıb. Sadəcə olaraq, müzakirələr tam yekunlaşmadı, müraciətlərə bağlı məsələlər var. Unutmaq olmaz ki, Əfv Komissiyasının katibliyi daim fealiyyət göstərir. İclaslarımız davam edir. İndiye qədər çoxsaylı iclaslarımız olub, yüzlərlə müraciətlərə baxılıb. Müzakirələr tam yekunlaşmadı, müraciətlərə bağlı məsələlər var. Ümid var ki, prezident seçkiləri başa çatandan sonra ilk verilən sərəncam əfv olsun. Komissiya üzvü olan və dövlət orqanlarında çalışan şəxslərin seçkilər öncəsi işlərinin nə qədər çox olduğunu unutmamalıq".

**Cavanşir ABBASLI,
"Yeni Məsəvət"**

Novruzda imzalanmayan əfv sərəncamı nə vaxt veriləcək? Mirvari Qəhrəmanlı: "Ümid var ki, prezident seçkisi başa çatandan sonra ilk verilən sərəncam əfv olsun"

Novruz bayramında əfv sərəncamının verilməməsi ilə bağlı müzakirələr səngiməl bilmir. 2005-ci ildən bu yanadəmələr ki, hər ilin martında şahidi olduğumuz sərəncamın bu il imzalanmaması çoxsaylı suallar yaradıb. Doğrudur, Əfv Komissiyasının üzvlərinin sərəncamın verilməməsi ilə bağlı yeterli mövqeləri var. Onlar əsas səbəb kimi müraciətlərin hamısına komissiyamın vaxt çatdırıb baxa bilməməsini göstərilər.

May ayında mərhum prezident Heydər Əliyevin anadan olmasının 95-ci ilin 25 Martı, Cumhuriyyətin yaranmasının 100 illiyi ilə bağlı həm amnistiya aktının qəbulu, həm də əfv sərəncamının imzalanacağı gözlənilir.

Əfv Komissiyasının üzvü Əliməmməd Nuriyev bildirdi ki, əfv sərəncamının nə vaxt imzalanması prezidentin müstəsna səlahiyyətidir: "Qanunvericilikdə hansı müddətlərdə

konkret olaraq, əfv sərəncamının verilməsi ilə bağlı göstəriş yoxdur. Əfv institutunun hüquqi təbiəti buna yol vermir ki, konkret müddət olsun. Prezident istədiyi vaxt bu instituta müraciət edib, konstitusiyanın verdiği hüquqlardan istifadə edə bilər. Əfv Komissiyasına edilən müraciətlər hərtərəflə araşdırılır. Bu sadə bir iş deyil. Her bir müraciətə rəylər alınır, arayışlar təqdim olunur. Hər müraciətə bağlı mənfi və ya müsbət rəyin verilməsi ciddi araşdırma tələb edir. Əfv Komissiyasının iclaslarındakı müzakirələr hər zaman açıq müzakirələrdir. Təsəvvür edin ki, hər il yüzlərlə

11 aprel prezident seçkisi ilə olacaq 312 müşahidəçi qeydiyyatdan keçib. Seçki-2018.az saytının xəberine görə, ATƏT Demokratik Təsisatlar və İnsan Hüquqları Bürosunun 280 qısamüddətli müşahidəcisi ve MDB-nin qısamüddətli müşahidəcileri bu siyahıya daxil deyil.

Ümumilikdə, 47 ölkənin vətəndaşları Azərbaycanda prezident seçimini müşahidə etmek üçün MSK-ya müraciət edib. Prezident seçkisi ilə əlaqədar dairələr üzrə müşahidə aparmaq istəyən 55 min 887 yerli müşahidəçi qeydiyyatdan keçib. Seçkini müşahidə etmek üçün MSK-da 969 yerli müşahidəçi qeydiyyatdan keçib.

Prezident seçkisi ilə əlaqədar "exit-poll" keçirmek üçün Mərkəzi Seçki Komissiyasında qeydiyyata alınan təşkilatların "exit-poll" keçirəcəyi dairələrin sayı da dünən məlumat olub. Vətəndaşların Əmək Hüquqlarını Müdafiə Liqası ABŞ-in "Artur Finkelsteyn və Assosiasiya" şirkəti 40, Vətəndaş Cəmiyyəti uğrunda Müstəqil Məsləhət və Yardım Mərkəzi Fransanın "Opinion Way" təşkilatı ilə birlikdə 118, "Els" Müstəqil Araşdırıcılar Mərkəzi 118 və "RƏY" Monitoring Mərkəzi 48 seçki dairesində monitorinq keçirəcək.

MSK sədri Məzahir Pənahov isə bildirib ki, sosial şəbəkələrlə bağlı müraciətlər Mərkəzi Seçki Komissiyasında araşdırılacaq. M. Pənahov deyib ki, KİV-lərlə bərabər, sosial şəbəkələr də diqqət mərkəzində olacaq. MSK sədri daire və məntəqə seçki komissiyalarına da xəbərdarlıq edib: "Daire və məntəqə seçki komissiyaları üçün en yüksək şərait yaradılıb, komissiya üzvlərinin peşəkarlığını artırmaq üçün təlimlər keçirilməkdir. Bütün bunları nəzəre alaraq, yanlışlığa yol veren komissiya üzvlərinin bağışlanmayacağını bir daha bəyan edirəm".

ATƏT-in Demokratik Təsi-

ATƏT müşahidəçiləri prezidentliyə namizədlərlə görüş keçirir

Seçkidə «exit-poll» keçirəcək təşkilatlar bəlli olub; **presidentliyə namizəd:** "Hər çıxış üçün bir gün tam hazırlaşıram"

satlar və İnsan Hüquqları Bürosunun Səsvermə Prosesini Müşahidə Missiyasının nümayəndələri isə prezidentliyə namizədlərə görüşlərə başlayıb. Milli Dirçəliş Hərəkatı Partiyası mətbuat xidmətindən verilən məlumatda görə, partyanın mərkəzi qərargahında keçirilən görüşdə müşahidə missiyasından siyasi məsələlər üzrə analitik Dan Redford, seçki məsələləri üzrə analitik Goran Petrov və Fərəc Quliyevin siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Vüqar Əhmədov iştirak ediblər. Aparılan müzakirələrdə ölkədəki seçki mühiti və namizədlərə yaradılmış şərait barədə fikir mübadiləsi aparılıb. Görüşdə müxalifət partiyasının prezidentliyə namizədi kim Fərəc Quliyevin namizədliyinin qeydə alınması üçün imzatoplama kampaniyası, təbliğat-teşviqat prosesi ilə bağlı məsələlər müzakirə edilib.

Fərəc Quliyev təşviqat materiallarının yayılması və təbliğat-teşviqat prosesi ilə bağlı işlərden və seçicilərlə keçirilən gö-

rüşlərdən danışır. O, Mərkəzi Seçki Komissiyası tərəfindən ayrılmış yerlərdə seçicilərlə görüşlər keçirdiklərini və görüşlərin keçirilməsi üçün normal şəraitin yaradıldığını bildirib. Sumqayıt şəhərində seçicilərlə keçirilən görüşə toxunan Fərəc Quliyev görüşün geniş auditoriya ilə və yüksək seviyyədə keçdiyini, seçicilərlə canlı ünsiyyətdə olmanın təbliğatda müstəsna rol oynadığını və seçki mühitine müsbət təsir etdiyini deyib. Təbliğat materiallarının təbliği istiqamətində isə Fərəc Quliyev əksər ərazilərdə bunu həyata keçirməyə nail olduqlarını bildirdi və müşahidə missiyasının nümayəndələrinə bu istiqamətdə görülmüş işlər barədə məlumatlar verib.

Görüşdə qonaqlarla seçki prosesi ilə yanaşı, ölkədəki ümumi ictimai-siyasi vəziyyət barədə də fikir mübadiləsi aparılıb.

Presidentliyə namizəd Razi Nurullayev isə "Yeni Müsavat'a seçki kampaniyasının

gedisi və İTV-də namizədlərin debati ilə bağlı açıqlama verib. Onun sözlerinə görə, seçki kampaniyası mövcud resurslar çerçivəsində normaldır: "Mənəc, ölkəyə səsimizi çatdırıblımlı. Ən azından programımıza daxil olan bir neçə mövzu var ki, onlar nəinki Azərbaycanda, həm də dünya mətbuatında işıqlandırılıb. Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı, sosial vəziyyətin yaxşılaşdırılması üçün hər ailəyə 10 min manatın veril-

Media seçki öncəsi təşviqat kampaniyasında necə iştirak edir?

Ələsgər Süleymanov: "Canlı yayimdada videomüsahibələr də təşkil etmişik, namizədlər bu imkandan da faydalansınlar"

A prelin 11-də ölkəmizdə keçiriləcək prezident seçkisi ilə əlaqədar seçki marafonun əsas mərhələlərindən biri olan seçkiqabağı təşviqat dövrüdür. Qanunverici liyin tələbinə əsasən seçkiqabağı təşviqat səsvermə gününe 23 gün qalmış başlayır və səsvermənin başlamasına 24 saat qalmış dayandırılır.

Seçkiqabağı təşviqat müddəti başlanandan sonra bir həftə müddətində qeydə alınmış namizədlər arasında dövlət dövri mətbuat nəşrləri tərəfindən ayrılmış pulsuz dərc yerinin bölgüsü məqsədile püşkatma keçirilir. Rəsmi dövlət qəzeti olan "Azərbaycan" da namizədlərin ödənişsiz əsaslarla təşviqat materiallarına yer ayırıb.

Qeyd edək ki, prezident seçkisində iştirak üçün 8 namizəd qeydə alınıb. Onlar İlham Əliyev, Sərdar Cəlaləoğlu, Qüdrət Həsənquliyev, Zahid Oruc, Araz Əlizadə, Fərəc Quliyev, Razi Nurullayev və Hafiz Hacıyevdir.

Müstəqil mətbuat orqanları isə prezidentliyə namizədlərin təşviqat materiallarını ödənişli əsaslarla dərc etmək üçün Mərkəzi Seçki Komissiyasına müraciət ediblər. Baş gərəsan, onlardan hansında ödənişli təbliğat materiallarına yer verilir?

"Yeni Müsavat" da daxil olmaqla, bu sualla bir neçə mətbuat orqanının rehbərini müraciət etdi.

"Yeni Müsavat" Media Grupunun baş direktoru Ələsgər Süleymanov bildirdi ki, qəzətdə namizədlər üçün bərabər şərtlərə bərabər imkanlar yaradılıb: "Seçkiqabağı ödənişli təşviqat kampaniyası artıq başlayıb. "Yeni Müsavat" qəzeti də bu kampaniyada iştirak edir. Artıq bir neçə namizədlə anlaşmamız var, danışqımızın davam edir. Bizim qəzetinə saytdakı təbliğat materialından əlavə builkə seçkide namizədlər üçün "Yeni Müsavat" qəzətinin facebook səhifəsi üzərində canlı yayında videomüsahibələr də təşkil etmişik. Mən namizədlərə müraciət edirəm ki, bu imkandan da faydalansınlar".

"Bakı Xəbər" qəzətinin baş redaktoru Aydın Quliyev qeyd etdi ki, seçkiqabağı təşviqatın ilk həftəsi bayram günlərinə təsadüf etdiyindən təbliğat materiallarının dərcinə bu gündən başlayacaqlar: "Bakı Xəbər" qəzeti MSK-ya müraciət edib və bu kampaniyada ödənişli əsaslarla təşviqat materiallarını dərc etmək üçün namizədlərə şərait yaradıb. Bayram dövrü olduğunu görə hələ ki sıfariş almamışq. Müraciətlər olsa, Martin 27-dən etibarən həmin materialların dərcinə başlayacaq".

"Bakı Xəbər" qəzətinin baş redaktoru Bahaddin Həziyev isə bu kampaniyada iştirak üçün MSK-ya müraciət etmədiklərini bildirdi.

"Azərbaycan" qəzətinin baş redaktoru Bəxtiyar Sadıqov həm ödənişli, həm də ödənişsiz əsaslarla təşviqat materiallarını dərc edəcəklərini vurğuladı: "Bizim bununla bağlı konkret təcrübəmiz var. Mərkəzi Seçki Komissiyası ilə əlaqəli şəkildə işləyirik. Orada başlıca prinsipimiz odur ki, bütün namizədlərə bərabər şərait yaradıq. Bu əsasla da reklam və təbliğat işi qurulub. Bunda başqa, bizim redaksiyada prezidentliyə namizədlərin təşviqat materiallarının hansı ardıcılıqla yerləşdiriləsi ilə bağlı püşkatma keçirilir. Püşkatmadə namizədlərin səlahiyyətləri namizədləri iştirak ediblər. O püşkatma əsasında da biz müvafiq ardıcılıqla materialları dərc edirik. Qəzətdə ayrılan yerin həcmi isə MSK-nin telimatına uyğun olaraq müəyyənləşdirilir. Bu prinsiple biz materialları veririk, sona qədər də bu belə davam edəcək. Bununla yanaşı, ödənişli əsaslarla da təşviqat materiallarını dərc edəcəyik. Bunun şərtləri de yayımlanıb. Hansı namizəd istəsə müraciət edə bilər. Ödənişli əsaslar materialının dərc olunmasına heç bir məhdudiyyət yoxdur".

Qeyd edək ki, ödənişli seçkiqabağı təşviqat kampaniyasında iştirak üçün 9 qəzet MSK-ya müraciət edib. Bunlar "Yeni Müsavat", "Cümhuriyyət", "Olaylar", "Səs", "Palitra", "Xalq qəzeti", "Azərbaycan", "Həftə içi" və "Xalq cəbhəsi" qəzətləridir. Prezidentliyə namizədlərin istəyindən asılı olaraq seçicilər məhz bu qəzətlərdə seçkiqabağı təşviqat materialları ilə tanış ola bilərlər.

Qəzətlərdən başqa 19 informasiya agentliyi və xəbər saytı, 6 tələrəq şirkəti ödənişli seçkiqabağı təşviqat kampaniyasına qoşulub.

Nərgiz LİFTİYEVA
"Yeni Müsavat"

AVCIYA Gəncə və ətraf rayonlarda seçki maarifçiliyini davam etdirdi

Azərbaycanda Vətəndaş Cəmiyyətinin İnkışafına Yaradım Assosiasiyanın (AVCIYA) Seçki Qərargahı prezident seçkisi ilə əlaqədar növbəti seminarları Gəncə, Göygöl, Daşkəsən, Tovuz rayonlarının seçki fealları üçün keçirib. Tədbirlərin keçirilməsindən məqsəd regionlarda əhalinin seçki feallığının artırılması və müşahidəcilərin maarifləndirilməsidir.

AVCIYA-nın Seçki Qərargahının tədbirlərde AVCİYA-nın fəaliyyəti haqqında qısa informasiya verilir. Daha sonra Seçki Qərargahının Fəaliy-

yet Programı, seçki öncəsi ictimai-siyasi vəziyyət, seçki kimi müşahidə edəcək xarici qurumlar barədə tədbir iştirakçıları məlumatlandırılıb. Daha sonra AVCİYA Seçki Qərargahının rehberi t.ü.f.d., dosent Məhərrəm Zülffüqərlər prezident seçkiliyinin monitorinqini həyata

keçirəcək müşahidəcilərə təlimlər keçib.

Tədbirlərdə həmçinin AVCİYA Seçki Qərargahının üzvü Elvin Bədəlli, AVCİYA Gəncə Regional ofisinin rehberi Muxtar Əsədov, rayon koordinatorları və yerli KİV nümayəndələri iştirak ediblər.

AVCIYA Seçki Qərargahı növbəti seminarları Lənkəran, Cəlilabad, Masallı və Astara rayonlarının seçki fealları üçün keçirəcək. □ Musavat.com

Dövlət tədbirləri

Zamin HACI
 zaminhaci@gmail.com

Yaxud azadlıq kimə lazımdır

"Xoşbəxtliyimin hardan qaynaqlandığını bilirom: imperiyannın gözçüləri ilə müqaviləm bitmişdir. Qarşı düşərgədə yəm artıq. Zəncir qırılmışdır. Azad bir insanam bundan sonra. Gülmək haqqım yoxdur? Ancaq təhlükəli xoşbəxtlikdir bu! Qurtuluşu qazanmaq bu qədər asan olmamalıdır".

(Con Maksell Kütz, "Barbarları gözləyərək" romanından)

Novruz bayramını bəhane edib siyasi məhbusların hamısı da olmasa, xeylisini azadlığa buraxmaq mümkün idi, bu, cəmiyyətdə bir qədər gərginliyi azaldar, yumşalma havası, bəhar ovqatı yaradardı, ancaq iqtidarı növbəti dəfə hansı kursu tutub getdiyini göstərdi. Bu kursda hər hansı güzeşte yer yoxdur. Rəhmdiliklə zəiflik sayılır. Mərhəmət yalnız sədəqə şəklində ola bilər. Siyaset qorxuya söykənməlidir. Bəlkə təsadüfi deyildi, bizim əfv, amnistiya gözlədiyimiz (axırıncı ümidi ölü, biz isə ümidi reanimasiya edərək sürüyüb bu günlərə qədər getirmişik) günlərde iqtidarı Bakıda 14 polis bölməsinin polis şöbəsinə çevrildiyi haqda uca milletə gözaydinlığı, müstəluqlu xəber çatdırıldı. Bölmə şöbə olsa, burada işçilərin sayı da artacaqmış. Aferin. Yaxşı siyasetdir. Hamını nəzarət altına saxlamalıyıq. Ümumiyyətlə, hər rayonda iki polis idarəsi olsun. Hamiya forma verilsin.

Sözləşmiş, bayram günlərində görün başıma hansı tragicomik olay gelmişdir. Dəmir yolunun qırığında kiçik asfalt zolaq var, orada özüm üçün qaçıram hərdən. Buna məcburam, heç də qatarların romantikası məni cəlb etmir. Çünkü yaxın 20 kilometr radiusda cuxura, açıq kanalizasiya luyukuna düşmədən, axmaq bir sürücü tərəfindən vurulmadan, kükə itlərinə yem olmadan və saire ve ilaxır - kükə yürüşü, qaçıla meşğul olan azərbaycanlılar nədən bəhs elədiyi yaxşı anlaşımlıdıraqa biləcəyim yeganə 500 metrlik zolaq oradır. Əlbəttə, hər yaşayış məskəндəki kimi bizdə də daş döşənmiş, "müasir işıqlanma qurğuları ve oturacaqlar qoyulmuş", açılışı şəxsən dövlət başçısı tərəfindən həyata keçirilmiş park vardır. Ancaq orada qaçmaq ayaqlarını sıkəst elemek deməkdir, cünki bütün parkı qranitlə üzəyiblər. Qranit üzərində qaçarkən topuçlar, dabanlar çox bərkə düşür. Uzun sözün qisası, yene o asfalt zolaqda qaçıram, bir də gördüm dəmir yolunun mühafizəçi əlimyandıda mənə sarı qoparaqlanmışdır. Özü də qardaqa qaca-qaca qışqırı ki, tez ərazini tərk edin, burada dövlət tədbiri olacaqdır. Mən bir az aralıdakı küknarlığa çəkilib, necə deyərlər, gözləmə mövqeyi tutdum. Maraqlı idi ki, görəsən, bu dövlət tədbiri nadir və yol qıraqında qaçan adam ona necə maneçilik törədərmiş. Yarım deqiqə keçmədi, bir pərdələri sallaq, iki vaqon qoşulmuş qotur lokomotiv yaxınlaşdı, həmin perronda dayanmadan rədd olub getdi. Mühafizəçi də gözdən itdi, belə anladım ki, dövlət tədbiri elə bu qatarın buradan keçməsindən ibarətmiş. Ancaq dövlət tədbiri o qoruqcu yoldaşın ağızında nece yekə görünürdü! Ovurdularına sığışdırıldı.

Bax, mən o gündən bəri "dövlət tədbiri" ifadəsinin mənəsini düşünməyə çalışıram. Bu tədbirlər hər yerde bize mane olur, yaşamağımıza, azadlığımıza imkan vermir. Halbuki tərsine olmalıdır, bu dövlət xalqa məxsusdursa, dövlət xalqın işini asanlaşdırmalıdır.

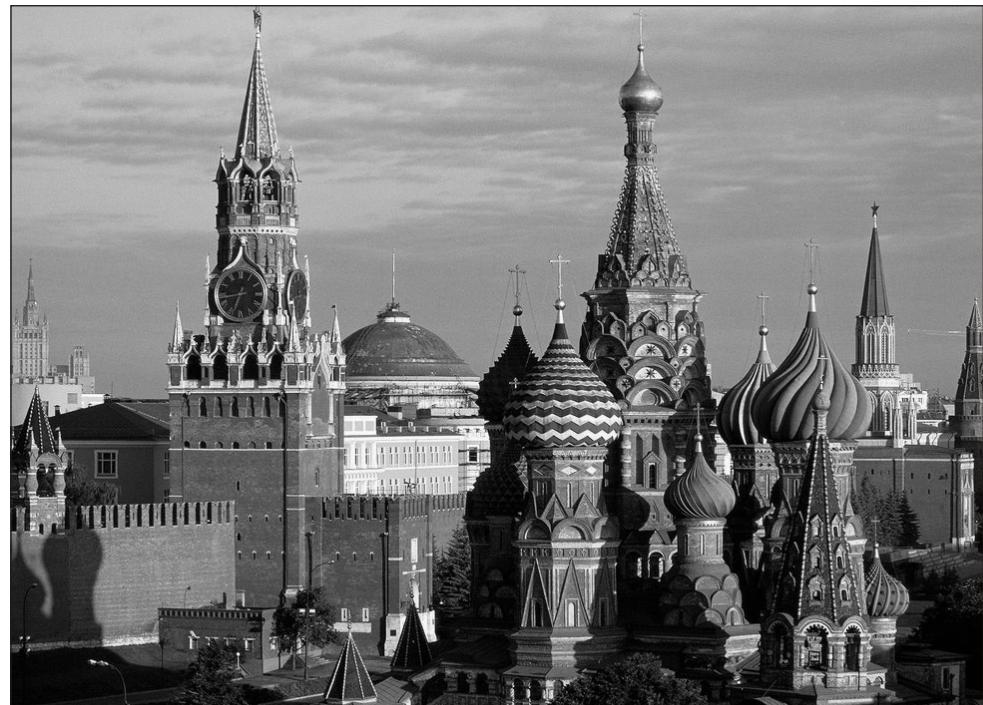
Həmin dövlət tədbirləri mücərrəd anlayışlar deyil. Konkret hadisələr, neticələrdir. Misal üçün, Rusiyadan alınan qəzet kağızının gömrük vergisini leğv etmədilər. Dövlət tədbirinə görə. Dövlət tədbiri üzündən dana ətini 12 manata, xiyyarı 6 manata, pomidoru 5 manata satırlar, cünki azad iqtisadiyyat, rəqabət yoxdur. Hər şeyi bir adam əkir. Bütün dövlət də o bir adamın tədbirlərinə tabedir. Alırsan al, almırsan, alma. Baxmağa da icazə var. Necə deyərlər, bax, bax, həsrət qalacaqsan.

Üstəlik, bize pambıqçılığın inkişafından danışırlar. Aptekdən aldığın pambıq isə Türkiyədə istehsal olunub. Kənd təsərrüfatı inkişaf edibse, məhsul hanı?

Martin 20-də, tam da Novruz bayramı günü Avropa Şurası ərazisindəki dövlətlərdə dustaqlıq sayı haqda rəqəmləri açıqlamışdı. O hesabatda Azərbaycan heç yaxşı görünmürdü. Örnək üçün, bizzət hər 100 min nəfərə 236 dustaqlıq düşür. Bu rəqəm Ermənistanda 103 nəfərdir. ("Bizdə azadlıq Ermənistandan çıxdır, ancaq onları təngidələr" deyənlər oxusun). Məhbus sixlığına görə bizzət hər 100 nəfərlək yere 90 nəfər, Ermənistanda isə 72 nəfər düşür. Azərbaycanda hər dustağın cəkilişinə gündəlik xərc 12 avrodur, hərçənd dustaqlıq yaxınlarının ora yemek, geyim və məişət əşyaları daşımaqdan əldən düşdüyüne baxsaq, bu rəqəm özü şübhəlidir. Avropada, misal üçün, Norveçdə dövlətin bir dustağın gündəlik xərci 344 avrodur. İsveçdə 359 avro, Türkiyədə 21 avro imis.

Rəqəmləri ona görə təkrarlayıram ki, əfv sərəncamı ilə bu durumu xeyli düzəltmək olardı. Ancaq azadlığın artırılması kimə lazımdır? Bax, əsas sual da budur.

BMT-nin Əhali Fondu-nun sonuncu hesabatına görə, Ermənistən əhalisi qocalan toplum-lar həddinə yaxınlaşdır. "Yeni Müsavat" həmin sənədə istinadən xəber verir ki, artıq 2050-ci il üçün erməni əhalisinin 1/4-ni 65 yaşından yu-xarı qocalar təşkil ede-cək ki, bu da doğumun azalması və yüksək emiqrasiya tempi ilə əlaqələndirilir. Statis-tik məlumatlara görə, təkcə son 10 ildə Ermənistən yarım milyon adam itirib.

İrəvan'dan Moskvaya qarşı demərs - "Rus diplomatlar çıxarılsın!"

Ermənistandan Rusiya əleyhinə sanksiyalara dəstək çağırışı səsləndi; işgalçi ölkədə anti-Rusiya isteriyası güclənir; Moskvanın reaksiyası nə olacaq?..

Şübhəsiz ki, belə vəziyyətə Ermənistan rəhbərlərinin apardığı ağılsız siyaset gətirib. O siyaset ki, nəinki Ermənistəni monoetnik ölkəyə çevirməklə, üstəlik, Azərbaycanın işğal altındakı Dağlıq Qarabağ və etraf rayonlarında etnik temizləmə aparmaqla erməni xalqını qonşu xalqlarla vəhdətdə normal inkişafdan məhrum edib. Artıq aydındır ki, İrəvan işgalçi siyasetə son qoymayıncə, Dağlıq Qarabağı öz hüquqi sahibinə qaytarmayınca, erməni xalqının durumu da yaxşıya dəyişməyəcək; Ermənistən dünya erməniləri üçün cəzbədicili məkəna çevriləcək. Əksinə, blokada rejimi daha da sərtləşəcək və bundan da ağır fəsadlar verəcək.

Fəsadtardan biri odur ki, bu gün milyonlarla erməni indiki Ermənistənin sərhədləri xaricində yaşayır. Onların böyük hissəsi assimiliyasiya olub və çətin ki, Ermənistana geri qayıtsın. Qafqazın bugünkü çoxmilətli və rəngarəng xəritəsində isə Ermənistən ərazisi olunduqca solğun, ləkə kimi görünür. Ekspertlərə görə, bunun tək səbəbi başqa xalqların zorla səxşidirlərəq çıxarılması və yerində yüz faizlik monoetnik erməni əhalisinin qalmasıdır.

Yerde qalan əhalinin də kütłəvi köçü ilə ilə gülçənlər - ən əvvəl bitməyən Qarabağ ixtifafına görə. 2016-cı ilin 4 günlük aprel müharibəsindən sonra emiqrasiya xüsusilə böyük miqyas alıb və artıq Ermənistan-

tanda işgalçi orduya çağırışçı problemi yaşıdır. Yeri gəlmək, kənə, təxminən iki il önce Rusiya prezidenti Vladimir Putin Moskvadakı tədbirlərin birində bu ölkədəki erməni diasporunun rəhbəri Ara Abramyan'dan Rusiyada nə qədər erməninin yaşadığını soruşmuşdu. Abramyan isə hansıa rəqəm haqda danişanda Putin onun sözünü kəsərək demişdi ki, "Rusiyada Ermənistəndən dan da çox erməni yaşayır".

Yəni Putin bununla ermənilərə xatırlatmışdı ki, nəinki Ermənistəni, bütövlükdə erməni xalqını ayaqda saxlayan, acıdan vəlməyə qoymayan məhz Rusiyadır. Rusyanın hərəkəfli himayəsi olmasa, Ermənistən heç quberniya statusuna da iddia edə bilməz və Azərbaycan qarşısında kağız üzündəki suverenliyini belə itirə. Dağlıq Qarabağ və ərafəndəki ərazilərin qısa zamanda erməni işğalından azad olunacağı da özyerdə. Bu gün həmin ərazilərin işğaldə qalmasının yegane səbəbkəsi, şübhəsiz ki, erməni deyil, Kremlidir.

Maraqlıdır ki, Rusiyadan bunca asılı olan, obrazlı desək, onun "çörəyini yeyib suyunu içən" Ermənistəndə nə qədər əcaib görünse də, Kremlə qarşı sanksiyalara dəstək ifade olunur, Qərb ölkələrinə, Britaniyaya həmçəlik çağırışları səslənir. Balanslı siyaset aparan Azərbaycanda yox, vassal Ermənistən-

Belə ki, Ermənistən parlamentinin sabiq deputati, qloballaşdırma və regional əməkdaşlıq üzrə analitik mərkəzin rəhbəri Stepan Qriqoryan NATO və Avropa Birliyi (AB) ölkələrini Britaniyanı dəstəkləməyə və rusiyalı diplomatları ölkələrindən qovmağa çağırıb. Qriqoryan Çexiyanın "Avropa dəyərləri" qeyri-hökumət siyasi institutunun saytında dərc edilmiş açıq məktubu dəstəklədiyini bildirib.

"Biz NATO və AB-dəki müttefiqlərimizi britaniyalı dostlarımıza qoşulmağa və rusiyalı keşfiyyatçıları ölkələrindən çıxarmağa səsləndirik. Bu cür təşəbbüs Kremlə nümayiş etdirəcək ki, bir ölkəyə hücum həmiyətindən istəyinə bərabər bariz səbutudur. Yəni Qriqoryan tək özünü yox, əslində erməni içtimai-məsiyəsi kəsiminin ovqatını ifade edib. Adama deyərlər, sən önce öz ərazindəki Ermənistəndəki Rusiya hərbi bazalarının çıxarılmasına çağırış eley, buna çalış, gör mümkün-mümkünmü?

Moskvada yəqin ki, belə açıqlamaları, bütövlükdə son vaxtlar Ermənistəndə güclənən anti-Rusiya isteriyasını diqqətlə izləyirlər. Yəqin ki, lazımi anda "düymə"yə basılıcaq. Necə? Bunu görəcəyik. Əlavə edək ki, dünən Skripal olayına görə bir sıra Avropa ölkələrində rusiyalı diplomatların kütłəvi qovulması gözləniliridir...

□ "Yeni Müsavat"ın analitik xidməti

hesabına ki, Azərbaycan torpaqlarının işğalını davam etdirirler, Azərbaycan xalqına qarşı soyqırım, etnik təmizləmə siyaseti aparıblar. Paralel surətdə Rusyanın Güney Qafqazda əsas hərbi qalası, onun geosiyasi maraqlarının dayağıdır.

Ayri sözlə, bu kimi açıqlamalar hətta hansıa keçmiş deputatın və ya politoloğun dildən səslənsə belə, Ermənistəndə "iki stulda" oturmaq siyasetinin və Qərbe reveransların tekce hakim qüvvədən qaynaqlanmadığını təsdiqləyir və xarici sərhədlərinə belə rusların qoruduğu marionet Ermənistənin Rusiyaya qarşı nənkorluğunun, istənilən an Qərbe salıtmalı isteyinin növbəti bariz səbutudur. Yəni Qriqoryan tək özünü yox, əslində erməni içtimai-məsiyəsi kəsiminin ovqatını ifade edib. Adama deyərlər, sən önce öz ərazindəki Ermənistəndəki Rusiya hərbi bazalarının çıxarılmasına çağırış eley, buna çalış, gör mümkün-mümkünmü?

Moskvada yəqin ki, belə açıqlamaları, bütövlükdə son vaxtlar Ermənistəndə güclənən anti-Rusiya isteriyasını diqqətlə izləyirlər. Yəqin ki, lazımi anda "düymə"yə basılıcaq. Necə? Bunu görəcəyik. Əlavə edək ki, dünən Skripal olayına görə bir sıra Avropa ölkələrində rusiyalı diplomatların kütłəvi qovulması gözləniliridir...

Mənim üçün maraqlıdır, ona görə soruşum. Onların söyüdə videoçixışlarına ailə yanında, ictimai yerde baxa bilirsınız? Sualım Vidadi İsgəndərli və Orduxan haqqdadır. Başqaları ilə işim yoxdu, danişanda videolarında söyüdə söyən, küçə terminləri işlədən hər kimsə, onları deyirəm...

Rauf ARIFOĞLU

Cox pis mənzərə alınır. Siyasi müxalifət adına danişılar: deyirlər ki, biz əsl müxalifətik, vətənpərvərlik və qorxmuruq. Qorxmadiqlarını və necə cəsur olduqlarını göstərmek üçün də çox sert ifadələrdən, söyüdə anlamında olan jarqonlardan ve açıq söyüldən istifadə edirlər. Bəkədə olsalar, belə etmedilər, edə bilmədilər; Avropada özlərini tam cəzasızlıqda hiss edirlər, cəsərət dediklerinin tek qaynağı bu faktordur...

Lakin özünü cəzasızlıqda hiss edən başqa çoxsaylı mühicirlərimiz de var.

Onların heç biri söymür. İndiki hakimiyyəti sosial şəbəkələrdə kəskin, ağır təqnid edir, müzakirələr açır, məqalələr, kitablar yazırlar.

Hər öz qabiliyyətdən çıxış edir; hər özünün standartlarını ortaya qoyur.

Bu söyüdə söyən, arada bizi də adımıza zikr edən "cəsurlar" isə həm özlərinin, həm də "əsl müxalifətin" standartlarını nümayiş etdirirler. Onlar Avropadan Azərbay-

kalıb...

Ele bu məqamda deməliyim ki, Vidadi, Orduxan və başqa söyüdə müxalifətinin ən böyük zərbəsi elə Azərbaycanın ənənəvi müxalif düşərgesine dəyiş. Onlar hakimiyyəti, medianı, cə-

Lakin bizim müxalifət bu deyil. Azərbaycan müxalifətinin böyük ekseriyəti ərdəmli, təmkinli, yüksək səviyyəli və mədəni insanlardan təşkil olunub. Onlar illər uzunu opponentlərinə qarşı qırmızı xətləri keçməyiblər, qız-qə-

tribunalardan çağrıları edir. Söyüdə müxalifətini virtual İŞİD-ci adlandıran Əli Həsənov opponentlərini ədəb-ərkana, milli dəyərlərə riayet etməyə çağırır. Müzakirələrin, təqnidlərin sərhədlərini də xeyli geniş təklif edir. Si-

Müqayisə ortadadır. Orduxan və Vidadi ilə, onların zəkası və ağılı ilə rejimi dəyişmək yox, daha da gücləndirmək mümkündür.

Sanki ortadakı neticə bir polit-texnoloji əməliyyatın sonucudur...

Sonda bir məqamı da vurğuluyam: indi özünü əsas və qorxmaz müxalifət elan edən o keslər var ha, əslində Azərbaycanda onlar heç kim idilər, heç bir şəxslə fərqlənə bilmədilər. Bir çoxu nə milli azadlıq hərəkatında, nə də digər siyasi proseslərdə iştirak etməyib. Mövcud hakimiyyətə qarşı informasiya və media sektorunda mübarizənin bütün yükünü illərlə tekbaşına daşımışam. 1997-2013-cü illərdə bütün müxalifət "Yeni Müsavat" qəzeti təqiqatçıları, fəaliyyətini qurub. Ondan evvel milli azadlıq hərəkatında, ermənilər qarşı könülü müqavimət prosesində bila vasitə iştirak etmişəm. İlk könülü silahlı dəstəni quranlardan, vətən uğrunda ilk şəhid verən silahlı qrupun rəhbərlərindən biri olmuşam. Şəhidləri, könülü dəstələrin komandirlərini, siyasetçiləri, hərəkat üzvlərini ... hər kəsi adbaad tanyıram. Lakin mən bu proseslərdə indiki "cəsur, vətənpərvər müxalifətçilər" dən heç birini görmədim. Nə vətən uğrunda savaşda, nə də hakimiyyəti dəyişmək üçün tək şansı olan 2003-cü ilde yanımızda deyildilər...

Biz hərəkatdan, milli mübarizədən, vətən uğrunda müharibədən doğuldugut, siyasetçi kimliyimizi belə tanıtdıq.

Biz döyüsdən, onlar söyüdən yığınlar... Onlar özlərini öz söyüslərdən yaratırlar, belə tanındılar...

Söyüdən doğulan yeni "müxalifət"...

can siyasetinə, ictimai-siyasi münasibətlərə bu sıfəti və bu ritorikanı təklif edirlər. "İqtidara qarşı çıxanlara bir baxın", çağırışı kimi... Hansı ki, bu "cəsarəti" oğlanların "çıxışlarını" ailəvi dinləmək belə mümkün deyil. Özüne hörmət edən kimsə bu videoları evində, ailə-uşaq yanında səsləndirmir, nümayiş etdirmir. "Yutub" və "Feys" dən söyüdə, təhqiq, böhtan, kin-nifrat yağır. Bundan da yaxşı "müxalifət budur" afişası olarmış?

Azərbaycan prezidentini, ölkənin 1-ci ledisini, onların ailə üzvlərini, prezidentin köməkçisi Əli Həsənovu, DTX sədri Mədət Quliyevi, media temsilcilerini, ziyanlı və ictimai-siyasi xadimləri ən ağır ifadələrə təhqiq edən bu şəxslər çıxışlarında hər dəfə iddia edirlər ki, Azərbaycanda siyasi rejimi dəyişəcəklər, az

miyyəti söyür, ortaçıda müxalifə batıb gedir. Azərbaycan müxalifətinin, ümumiyyətə, müxalifətçiliyin olan-qalanını da Orduxanla Vidadi bitirməkdədi. Müxalifətçilik bir institut olaraq, Azərbaycanda təhlükə altındadır. İnsanlar bu düşərgəni ugursuzluğun, möglubiyətin, inciklərin və söyüdə söyüb, efirə tüpürənlərin yiğinəyi kimi alqılıyılır. Uzun müddət bu cür təəssüratı Əli Kərimli və onun müttəfiqləri yaradılar - Azərbaycan xalqı müxalifətən və müxalifətçilikdən tamamən kenarlaşdırıldı; narazı elektorat siyasi təşkilatlara deyil, başqa istiqamətlərə yön tutdu. İndi isə yeni "fenomenlər" ortaya çıxıb və Avropadan söyüdə şəxslər çıxışlarında hər dəfə yağıdır, siyaseti bulayıb-batırırlar. Söyüdən doğulan siyasi "müxalifət"...

din, ailə üzvləri məsələsində həssas davranışları. İndi onların qurdugu münasibətlər sistemi və standartlar daşıdırıllı.

Hakimiyyətin reaksiyaları da maraqlıdır. Mən rəsmi reaksiyaları nəzərdə tuturam. Prezidentin köməkçisi Əli Həsənov son bir həftədən və digər

tat: "Düşünürəm ki, potensialı olan hər bir şəxs, xüsusiəti feallar, ictimai təşkilatlar və media nümayəndələri bu müzakirələrə qoşulaçaq və mövcud xoşagelməz halların aradan qaldırılmasına, sağlam və konstruktiv mühitin bərqərar edilməsinə öz dəyərli töhfəsini verəcəkdir".

mək olar ki, o, Qarabağla bağlı tənzimləmə prosesindən neytrallaşdırılıb. Qarabağla bağlı Polşanın Krakov şəhərində keçirilən görüşdə sonuncu cəhd oldu. Orada ortaya həll variansi qoyulmuşdu. Lakin sonra malum oldu ki, bunlar keçmiş rusiyalı həmsədr Kazimirovun vaxtıla verdiyi təkliflərdir. Yeni Lavrovun fealiyyəti bütövlükde ugursuzluğa düşərək oldu, Azərbaycan ictimaiyyəti onu şiddetlə təqnid etdi. Bu baxımdan Lavrov Azərbaycan ictimaiyyəti üçün əhəmiyyətsiz fiqurdur. İndi onu yenidən nazir təyin edəcəklər, ya etməyəcəklər, artıq bu, Rusyanın problemdir.

Sabiq nazir qeyd etdi ki, Ermanistan-Rusiya əlaqələri də digər qurumlar vasitəsilə həll olunur və XİN-in rolü arxa plana keçib: "Normal vasitəsilik o vaxt mümkün kür ki, hər iki təref etmadıq gösterir. Bir təref vasitəsiyə etimadını itiribse, digər tərefə normal iş aparmaq mümkün deyil. Bu mənədən Lavrov faktoruna tam kənardan qalıb. Bu, Azərbaycan üçün tam vacib məsələ idi".

T.Zülfüqarov digər təref-dən, Rusyanın böhran vəziyyətində olmasına da diqqət çəkdi: "Biz vaxtıla demişdik ki, Rusiya xarici siyaseti böhran içindədir. Ingiltərə, Avropa ittifaqı ilə olan böhranlı vəziyyət, izolyasiya davam edir. Mən o mövzuya toxunmaq is-

"İnanmiram ki, Lavrov Putinin yeni komandasında xarici işlər naziri kimi qalsın"

Tofiq Zülfüqarov: "Qarabağ bəyanatından sonra o, onsuz da Azərbaycan ictimaiyyəti üçün əhəmiyyətsiz fiqura çevrilib"

"Sergey Lavrov yenidən Rusiya hökumətində təmsil olunsa da, olunmasa da, bu qərar artıq Azərbaycan üçün böyük əhəmiyyət kəsb etmir. Çünkü təxminən bir ildən çoxdur ki, Azərbaycan ictimaiyyəti demək olar yekdilliklə Lavrovu bir vasitəçi kimi təmamilə qəbul etmir ve ona inanmır".

Azərbaycanın sabiq xarici fəaliyyətindən asılı olaraq formalaşır. Amma onun bu prosesdə nə qədər neqativ rol oynadığını hətta aparıcı dövlətərin rəhbərləri də qeyd edirlər.

Məsələn, Böyük Britaniya baş naziri Tereza Mey parlamentdəki çıxışında Rusyanın xarici işlər naziri Sergey Lavrovun nazir postuna layiq olmadığını söyleyib. Bunun qarşılığında Rusiya XİN-in rəsmi nümayəndəsi Mariya Zaxarova Böyük Britaniya baş nazırının Lavrova bağlı sözlərinə münasibət bildirib. Zaxarova Lavrovun Britaniya deyil, Rusyanın naziri olduğunu və ona qiyamətin Rusiya prezidenti tərefindən verildiyini bildirib. "Tereza, Lavrov Rusyanın naziridir, Böyük Britaniyanın yox. Nazir kimi qiyaməti də ona Rusiya prezidentini verir. Başa düşürəm ki, başqa cür düşünmək isteyirsiniz. Lakin sizin nazir Boris Consondur", - deyə Zaxarova Facebookda yazıb. (APA)

T.Zülfüqarov da İngiltərənin baş nazirinin Lavrov barədə dediklərini sıradan məsəle sayır: "Bu, cox ciddi, personallı bir ittihamdır".

Lavrovun dünyada necə qəbul olunması məsələnin bir tərefidir. Bizimcün tam aydınır ki, Rusiya XİN başçısı Azərbaycana qarşı olan, Ermənistanı və Qarabağ separatçılari ni dəstəkləyən birisidir. T.Zülfüqarov da əmindir ki, Azərbaycan ictimaiyyətinin S.Lavrov tam şəkildə heç bir etimadı qalmayıb: "O, keçən ilin yan-

varında məşhur bəyanat verdi. Dedi ki, Dağılıq Qarabağ Azərbaycanın daxili işi deyil və Azərbaycan suverenliyinin bir hissəsinə itirib. Ondan sonra Lavrov Azərbaycan ictimaiyyətində özüne olan etimadı tam itirdi. Onunla bağlı proseslər de həmin bəyanatdan sonra başlandı. Keçən ilin avqustundan dərc olunan yazıldarda Lavrov Azərbaycana qarşı Moskvadakı qüvvələrin, Azərbaycan-Rusiya əlaqələrinə manəe töredən qüvvənin başçısı kimi təqdim olunurdu. Amma indi de-

təmirəm ki, günahkar kimdir, adamları kim zəhrələyib və s. Amma başlayan böhran indi çox aktiv bir fazaya keçib. Təbii ki, bu böhranlı vəziyyətdə iki yol var. Birinci, bu xətti davam etdirmək, Qərblə konfliktin davam üçün siyaset qurmaqdır. Əgər bu istiqamət seçilsə, inanmiram ki, Rusiya üçün uğurlu olsun. Təbii ki, Lavrov bu istiqamət üçün Rusiya lazımdır, çünkü konfrontasiya yolunun simvoludur. Amma Rusiya digər bir xətti seçsə, bu, ferqli bir durum yaradır. Rusiya prezidentinin təkbaşına bu böhranı aradan qaldırması mümkün deyil. Kokain qalmaqlanından sonra Lavrov kimi adam təbii ki, qəbul edilməzdir. Deməli, Putin dəstək verəcək normal bir xarici işlər nazirinə ehtiyac var".

Maraqlıdır, S.Lavrov komandanın uzaqlaşdırılacağı halda, onun Rusiya XİN-ə yerlesdirildiyi kadrlar Azərbaycana qarşı fealiyyət göstərə bilərmi, yoxsa Lavrovuz bu, mümkün olmayacaq? T.Zülfüqarov: "Bele kadrlar həmişə mövcud olub. Bundan sonra onlara ehtiyac olacaqmı, ya yox, demək çətindir. Mənəcə, bu, texniki bir məsələdir. Ümumiyyətə mən də inanmiram ki, o, xarici işlər naziri kimi qalacaq. Hər halda, gözləyək".

□ **Cavid TURAN,**
"Yeni Müsavat"

Seyxin qudası Qalib Salahzadə daha bir vətəndaşın mülkiyət hüququnu qəsb edib, bağ evini özülünə qədər dağıdırıb. Zərərçəkmiş Nurid Əliyevin sözlerindən belə aydın olur ki, Bakının Bilgəh qəsəbəsində konstitusiyasının mülkiyyət hüququnu təsbit edən maddəsi fealiyyətini davandırıb.

di. İllər keçdi, atam rəhmətə getdi. Bundan sonra mən bağa evimə az-az gedirdim. Qalib Salahzadə məni Bilgəhdə hər dəfə görəndə "birdən bağı satmaq istəyərsən, adam ata mülkünü satmaz, bu torpaq sənə babandan qalıb, səndən də uşaqlarına qala-qaq" deyirdi.

qonşusu Seymour Quliyevin də bağ evi eyni qayda da zəbt olunub, qonşuların birgə məhkəmələrdə mülk-iyyət hüquqları uğrunda mübarizəyə qalxıblar: "Həmin günlərdə Qalib Salahzadə qonşum Seymour Quliyevin də bağ evini ələ keçirmək üçün hərəkətə keçmişdi. Bilgə bələdiyyəsin-

guya mən Kubra Mirəbdül qızı Camalovanın torpağını zəbt etmişəm. Bölmədən mənə zəng olundu. Araşdırıldılar. Məlum oldu ki, Kubra Camalova Qalib Salahzadənin nənəsidir, illər əvvəl dünyasını dəyişib. Ölən nənəsinin adına saxta sənədlər düzəldiblər. Buna baxmayaraq, sənədlərin

İri vergi ödəyiciləri narazılıq edir

**İdare reisi Vüsai İsmayılov
sahibkarları incidir?**

Sabiq vergilər naziri Fazıl Məmmədov vəzifədən azad olunandan sonra sahibkarları narazı salan bir çox vergi əməkdaşları vergi orqanlarından uzaqlaşdırıldı. Xüsusi silə Bakı şəhər vergi orqanlarından coxsayılı əməkdaşlar vəzifəlerini itirdilər. Sahibkarların bu proseslərdən əsas gözləntisi onlara qarşı münasibətin dəyişməsi, qarşılıqlı əməkdaşlıq müstəvisinə keçilməsidir.

Lakin bu günlərdə "Yeni Müsavat" a müraciət edən bir qrup sahibkarın dediklərindən aydın olur ki, hələ də vergi orqanlarında onlara maneələr yaradan əməkdaşlar qalmadadır. Onlar bildirirlər ki, F.Məmmədovun zamanından qalan bəzi vergi əməkdaşları öz əməlləri ilə aparılan uğurlu islahatlara kölgə salırlar: "Görünür, bəzi rüşvətxor vergi əməkdaşları mütərəqqi islahatların gedişində öz kürsülərində onsuz da çox duruş gətirə bilməyəcəklərini dərk etdiklərindən nə qədər mümkündüsə, daha çox vəzifə səlahiyyətlərindən istifadə etməklə var-dövlət yığmaga çalışırlar".

Sahibkarların sözlərinə görə, onları ən çox incidən vergi məmurlarından biri də İri Vergi Ödəyiciləri ilə İş İdarəsinin rəhbəri Vüsal Azər oğlu İsmayılovdur. Sahibkarlar şikayət edir ki, Vüsal İsmayılov öz idarəsində “iri bazar” açıb: “İri Vergi Ödəyiciləri ile İş İdarəsinin direktoru V. İsmayılov öz vəzifə səlahiyyətlərindən istifadə edərək iri vergi ödəyicisi olan şirkətlərə təzyiq edir ki, bütün alqı-sat-qı müqavilələri və pul köcürmələri yalnız onun çətri altında işləyən şirkətlər vasitəsilə aparılsın. Hətta ayrı-ayrı şirkətlərlə bağlanmış müqavilələri ləğv etdirməkdən də çəkinmir. Tabe olmayan şirkətlərin isə min cür bəhanelərlə hesabları bağlanır və ya qanunsuz olaraq iri məbləğlərdə cərimələrlə şirkətin iş fəaliyyəti çətinləşdirilir. Dövlət sifarişlərini yerine yetirən, tenderlərin qalibi olan iri vergi ödəyicisi olan şirkətlər isə fəaliyyətlərində problem yaranmasın deyə Vüsal İsmayılovun çaldığı havaya oynamağa məcbur olurlar”.

Məsələ ilə bağlı Vergilər Nazirliyindən mövqə öyrənməyə çalışırıq. Bu məqsədlə nazirliyin ictimaiyyətə əlaqələr şöbəsinə müraciət etmişik, suallarımıza veriləcək cavabla sizləri da tanış edəcəyik.

İqtisadiyyat şöbəsi, “Yeni Müsavat”

nunlar sizin için yazılmayıp? Mənimlə nə qəreziniz var? Sizi yüksek vəzifəyə mənim evimin sökülməsi üçün təyin ediblər? Çox arzulayıram ki, adını çəkdiyim şəxslər bu məqaləni oxuyub suallarımı cavab versinlər. Hər halda, nə vaxtsa cavab verəcəklər. Buna çox inanıram. Konstitusiyamız mülkiyyətin toxunmazlığına təminat verir-sə, dövlət şəhadətnaməsi ilə üzərində mülkiyyət hüququm təsdiq edilmiş evimi hansı ixtiyarla söküb yerlə bir etmisiniz?"

2018-ci il tarixli sayında "Seyxin qudası vətəndaşın 3 mərtəbəli evini dağdırıb" (http://musatvat.com/news/seyxin-qudasi-vetendasin-3-mertebeli-evini-dagidib-fotolar_511533.html http://musatvat.com/news/seyxin-qudasi-vetendasin-3-mertebeli-evini-dagidib-fotolar_511533.html) sərlövhəli yazıda Nurid Əliyevin qonşusu Seymour Quliyevin bağ evinin zəbt olunmasından söhbet açılırdı.

Qarşı tərəfi də dirləməyə hazırlıq.

Yada salaq ki, "Yeni
Müsavat"ın 12 mart

A black and white head-and-shoulders portrait of a middle-aged man with dark, wavy hair. He has a prominent forehead, dark eyes, and a neutral expression. He is wearing a light-colored, pinstriped suit jacket over a white collared shirt and a dark, diagonally striped tie. The background is a plain, light-colored wall.

Nurid Əliyev: "Dövlət məmurlarının dəstəyi olmasaydı, Qalib Salahzadənin bu cür əməlləri görməyə hünəri çatmazdı"

Nurid Əliyevin sözlərine görə, bağ evi ona babası Nuriddin Məcid oğlu Əliyevdən qalıb. Nuriddin Əliyeva isə həmin bağ evini mərhum prezident Heydər Əliyev baş-ışlayıbmış: "Babam İkinci Dünya müharibəsinin iştirakçısı olub. Polkovnik, SSR-in əməkdar təyyarəcisi idi. Döyüşdə göstərdiyi cəsərat və qəhrəmanlıqla görə "Qırmızı Döyük Bayraqı", "Qırmızı Ulduz" ordenləri ilə təltif olunub. "Lenin", "Oktyabr inqilabçı" ordenlərinin laureatı olub. Dəfələrlə Heydər Əliyev tərəfindən mükafatlandırılıb. 20 ilə yaxın Azərbaycan Mülki Aviasiya idarəsinin rəisi olub. Bu torpağı babama xidmetlərinə görə ulu öndər verib. Babadandan atama, atamandan da mənə miras qalıb".

**“Qalib Salahzadə
dəfələrlə bizi maşınla
su qətirərdi”**

N.Əliyevin sözlərinə görə, onun bağ evini söküb özünün nənəsinin adına rəsmiləşdirən Qalib Salahzadə onların bağ evinə əvvəller ara-sıra gəlib: "Atam sağ olanda Qalib Salahzadə dəfələrlə bize maşınla su gətirərdi. O vaxt belə deyildi, Bakının hər tərəfində daimi su olmurdu, su problemi vardı. Belə gedиш-gelişlərində Qalib Salahzadə atamdan

xahiş edirdi ki, ona yaxınlıqda torpaq sahəsi verilməsinə kömək etsin. Atam ona yaxınlıqda torpaq sahəsi verilməsinə kömək et-

**“Bilir ki, o bağı
babama Heydər Əliyev
verib”**

N.Əliyevin sözlerinə görə, heç vaxt ağlına belə gətirməyib ki, nə vaxtsa Qalib Salahzadə onun bağ evini zəbt edər: “Qalib Salahzadə çox yaxşı bilir ki, bağ babamdan qalıb. Bilir ki, o bağı babama Heydər Əliyev verib. Onun bunları bildiyi halda bu cür qanunsuzluğa qol qoymağını heç ağlıma belə gətirməzdəm. 2012-ci ildə bağ qonşum Seymour Quliyev mənə zəng etdi. Dedi ki, bağ evinin hasarını Qalib Salahzadə söküb. İnanmadım. Dedim ki, bu mümkün olan şey deyil. Əraziyə gəlib hər şeyi aydınlaşdırana qədər da belə idi”.

**“Qalib Salahzadə
bizim bağ evlərin
yerlə bir etdi”**

N.Əliyev deyir ki, onun torpaq sahəsi ilə yanaşı

dən bir saxta sənəd ortaya atmışdı ki, guya Seymour Quliyevin bağ evi bələdiyyə torpağıdır, həmin torpağı da bələdiyyə onun gəlininə verib. Həmin sənədin saxta olduğu məhkəmədə təsdiqini tapdı. Buna baxmaya-raq, Qalib Salahzadə Seymour Quliyevin 3 mərtəbəli bağ evini darmadağın etdi. Bu gün də Seymour Quliyev özünün bağ torpaq sahəsinə gedə bilmir. Yola bir darvaza qoyublar və yolu, sadəcə, bağlayıblar. Seymour Quliyevin də, mənim də əlimizdə bağ torpaq sahərinin mülkiyyetimizdə olmasına təsdiqləyən sənədlər var. Qalib Salahzadə Bilgəhdə özünü qanundan üstün sayır. Mənim barəmdə də 14-cü polis bölməsinə şikayət etmişdi. Bölməyə şikayətdə yazmışdır ki,

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Təxminən 15 gün sonra həm Azərbaycan, həm də Ermənistan Rusyanın ardınca seckiyi zolağından tam çıxmış olacaq. Bundan sonra seckiyi mövzusu gündəmdən düşməs olacaq və Dağlıq Qarabağ məsəlesi yenidən öz ənənəvi yerini tutacaq. Bəs sülh danışçıları necə, ənənəvi qeyri-müəyyənlik zolağından çıxa bileyəkmi, bundan ötrü yeni və konstruktiv təşəbbüsler mümkündür?

Qeyd edək ki, bəzi siyasi müşahidəçilər görə, belə bir gəlismə mümkün kündür, ən azı o səbəbdən ki, xüsusən de işgalçı Ermənistan və onun əsas müttəfiqi Rusyanın status-kvonu sünə şəkildə, daha da uzatmaq üçün əsası xeyli zəifləyəcək, əks təqdirdə, müharibə ehtimalı xeyli arta bilər. Özü de qarşidan hərbi əməliyyatlar aparmaq üçün ən elverişli sayılan yaz-yay mövsümü gəlir.

Doğrudur, nizamlama prosesində Rusiya hələ ki həlledici rolu və təsiri saxlayır. Lakin artıq Rusiyada da seckiyi bitib. Üstəlik, prosesin içinde olan rusiyalı siyasilər və ekspertlərin eksəriyyəti Qarabağda yəni, genişmiqyaslı müharibədə Moskvanın maraqlı olmadığını deyirlər. Belediyyə, 18 mart prezent seckisindən sonra nəhayət, Kremlin ciddi sülh təşəbbüslerinin şahidi ola biləcəyim? Ekspertlərin bu yönətəxminləri birmənəli deyil.

Məsələn, politoloq Arzu Nağıyev hesab edir ki, Rusiyada prezent seckisinin nəticəsi Dağlıq Qarabağ məsəlesinin həlline müsbət təsir edə bilər. Onun sözlərinə görə, Qarabağ münaqişəsinin həlli Azərbaycanın xarici siyasetində əsas prioritətdir və yanashma davam edəcək.

"Rusiyada Vladimir Putinin yenidən prezident seçilməsi ilə əlaqədar Qarabağ münaqişəsinin həllində müsbət istiqamətdə addımın atılacağı istisna edilmir. Bu isə çox güman ki, Moskvanın seckidən sonra münaqişənin yeni bir müharibəyə keçməsini önləmək siyasetində irəli gelecek. Hələlik sözügedən addımın hansı istiqamətdə olacağı bəlli deyil. Ancaq hər hansı tərəfənəs mümkündür. Üstəlik, Azərbaycanın həyata keçirdiyi mühüm iqtisadi layihələr Rusiyani hərəkətə keçməyə vadar edə bilər. Çünkü Moskva da regional təhüke-sizliyə təhdidi önləməyin labüdüyüünü anlayır", - deyə ekspert əlavə edib.

Bu arada Rusyanın xarici işlər naziri, Dağlıq Qarabağ məsələsində özünəməxsus tərəfənəs rol oynayan erməni əsilli Sergey Lavrovun

(Kələntərovun) tezliklə vəzifədən gedəcəyi xəbəri yayılıb. Xəbərə görə, o, yorulduğu üçün işindən getmək istəyir. Lakin prezent Vladimir Putinin inadlı xahişindən sonra prezent seckisindək vəzifədə qalmağa razılaşdı bildirilir.

S.Lavrov 14 ildir fasilesiz olaraq, Rusiya kimi bir dövlətin xarici siyaset idarəsində rəhbərlik edir. Onun vəzifədən gedişi ilə ola bilsin, Kremlin konkret olaraq Dağlıq Qarabağ siyasetində ciddi dəyişiklik olmasın. Çünkü Kremlin xarici siyaset kursunu, - Qarabağ məsəlesi də bura daxildir, - XİN başçısı yox, məhz prezident Putin müəyyən edir. Ancaq istenilən halda Lavrovun başqası ilə, Azərbaycana loyallı, normal yanaşan bir diplomatla əvəzlenməsi bizdən ötrü az önem kəsb etmər.

Hər haldə, Rusiya baş diplomati postunda erməni əsilli biri qaldıqça Azərbaycan toplumunda Rusiyaya etimad çətin ki, yaxşıya dəyişsin. Həm də o səbəbə ki, Sergey Lavrov Rusiyada erməni lobisində bağlı şəxsdir. Onun həməyesi altında XİN-də, Rusyanın müxtəlif dövlət orqanlarında və KİV-də güclü erməni şəbəkəsi kök salıb. Bu üzən Sergey Lavrov Rusiya XİN başçısı ikən Moskvanın Qarabağda dair sülh təşəbbüslerini Azərbaycan cəmiyyətinə qəbul etdirmək azan olmayıcaq.

Yeri gəlmışkən, "Qarabağda müharibə Azərbaycanın daxili işi deyil" məlum erməni-pərəst bəyanatı Lavrova məxsusdur. Bu, o anlama gəlir ki, Lavrov günün birində Azərbaycanın öz ərazisində - Qarabağ münaqişəsi zonasında beynəlxalq hüquq səykənərək, antiterror əməliyyatı aparmaq istəsə, Moskvanın müqaviməti ilə üzləşə bilər. Bu, təbii ki, Azərbaycanın suverenliyi və müstəqiliyinə həqarətdir. Ancaq Lavrov belə bəyanatı Moskvanın izni olmadan, Putinin mövqeyini bilmədən verebilmezdə.

Beledə sual yaranır ki, müharibəni arzulamayan, Azərbaycanın güc yolu ilə, ləp ləp Rusiyadan aldığı silahlarda öz ərazilərini azad etməsinə pis

Qarabağ

Qarabağda müharibə kövrək

Sülh sanslarına qarşı

Rusiya münaqişə tərəflərini öz təsir zonasında saxlamaq üçün klassik siyasetini davam etdirəcəkmi; **britaniyalı analistik**: "Moskva seckidən sonra da silah satışı hesabına tərəflərin mövqeyinə təsir göstərməyə çalışacaq..."

baxan (o zaman Bakı milyardlar xərcləyib bu silahları Rusiyadan, görəsən, niyə almalıdır ki?) Moskva nədən sülh prosesini intensivləşdirəsən? Yəni məntiqəl müharibə istəmirsənse, o zaman sülhə hazırlı olmalı, böyük sülh anlaşmasına töhfə vermelisən.

Rusiya isə nə bunu edir, ne de Azərbaycanı konflikti güclə yolu ilə, birdəfəlik çözülməyə qoyur. O səbəbdən Azərbaycan toplumunda şimal

qonşumuza etimad ya zəifdir, ya da, ümumiyyətlə, yoxdur. Moskva hələ ki öz klassik oyununu oynayır - həll olunmamış Qarabağ konflikti hesabına həm Azərbaycanı, həm də təbii ki, Ermənistəni öz təsir zonasında saxlamağa, Bakı və İrəvanı Qərbdən maksimum "uzaq tutmağa" çalışır.

"Rusyanın xarici siyaseti, o cümlədən Cənubi Qafqaz ölkələri ilə bağlı siyaseti prezident seckilərdən sonra keçirdiyi brifinqdə bildirib.

"Prezident seckilərdən sonra Rusyanın xarici siyaset konsepsiyasında hansısa dəyişikliklər gözənləndirilir" sualına cavabında Rusiya XİN rəsmisi belə cavab verib: "Rusyanın

xarici siyaseti beynəlxalq hüquq normalarına riayət olunmasına əsaslanıb. Prinsipial olaraq bu, dəyişmiş və bundan sonra da hər kəs tərəfindən qəbul olunan beynəlxalq normalara uyğun olacaq".

Lakin Moskvanın beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə nə dərəcədə sayılı olduğu 2008-ci ildə Gürcüstanın hərbi qüvvə yeridib onun iki bölgəsinə illəq ələməsində və Dağlıq Qarabağ məsələsində tutduğu tormozlayıcı roldan aydınca görünür.

"Rusiya Gürcüstəni 2008-ci ildə itirdi. Ancaq Azərbaycan və Ermənistəni silah satışı və həll olunmamış Qarabağ konflikti hesabına öz təsir zonasında saxlaya bilir. Son iki on illik ərzində münaqişə tərəflərini silahlandırmışla Moskva onları asılı vəziyyətə salıb, konfliktin nizamlanması nü öməqeyi və müdaxiləsi ilə şərtləndirib".

"Yeni Müsavat"ın məlumatına görə, bunu britaniyalı analistik Neyl Makfarleyn erməni nəşrinə açıqlamasında Putinin növbəti prezidentliyi dövründə Kremlin Cənubi Qafqaz siyaseti barədə danişarkən deyib. Onun sözlərinə görə, hətta dünyadakı mövqeyi zəifləsə belə, Rusiya üçün regionda öz təsirini saxlamaq qat-qat vacibdir. "Demək, Rusiya silah satışı ilə tərəflərin mövqeyinə təsir eləməkdə davam edəcək. Erməni-Rusiya münasibətləri isə Dağlıq Qarabağ problemi ilə birləşə bağlıdır. Yəni hər şey bir-biri ilə qarşılıqlı şəkildə bağlıdır. Tərəfdaş yoxluğu şəraitində Moskva özünün son sadıq tərəfdəşlərini saxlamağa çalışacaq - hansılardan biri ki, Ermənistəndir", - deyə o əlavə edib.

Martın 26-da Səudiyyə Ərəbistanının Yəmənə müdaxiləsinin 3 ili tamam olur. 2015-ci il martın 26-da Səudiyyə Krallığının rəhbərlik etdiyi 10 ölkədən ibarət koalisiya Yəmənə hərbi müdaxiləni başladıb. Hüküma hava zərbələri ile start verilib. Bu barədə ilk məlumatı Səudiyyə Ərəbistanının hazırlı xarici işlər naziri, o zaman Krallığın Vaşinqtondakı sofiri Adil əl-Cubeyr açıqlayıb. ABŞ əməliyyata təchizat dəstəyi verib, ancaq birbaşa qatılmayıb.

va zərbələri nəticəsində 722 nəfəri uşaq, 2300-dən çoxu qadın olmaqla, 22 min nəfərə yaxın insan isə yaralanıb. Yəmənin bombalanması nəticəsində 15 aeroport, 14 liman, 2144 köprü və keçid, 174 elektrik stansiyası, 524

yə Ərəbistanı mərkəzini atəşə tutub. Ərəb mediasının məlumatına görə, həsənlər Ərəbistan'a 7 raket atıblar. Onlardan 3-ü paytaxt ər-Riyadı hədəfə alıb. Ərəbistan hökumətinin məlumatına görə, raketlər havada

Yəmən müharibəsinin 3 illi

Səudiyyə Ərəbistanının husiləri əzmək üçün başlatdığı savaş nəticəsiz üzücü müharibəyə çevrilir

Yəmənə hava zərbələrində 179 hərbi təyyarədən ibarət hava donanması iştirak edib. Əsas zərbə qüvvəsini isə əməliyyata 100 qırıcı ilə qatılan Səudiyyə Ərəbistanı həyata keçirib. Krallıq bəyən edib ki, bu əməliyyatın əsas məqsədi Yəmənin devrilmış prezidenti Mansur Hadini həkimiyətə qaytarmaq, həkimiyəti zəbt etmiş husiləri cəzalandırmaqdır.

Məlum olduğu kimi, 2012-ci ildə Yəmeni 31 il idarə etmiş prezident Əli Abdül-lah Saleh uzun sürət etiraz aksiyalarından sonra ABŞ-in da vasitəciliyi ilə həkimiyət-dən istefə verib. Bundan sonra Yəmən prezidenti vəzifəsini keçici olaraq vitse-prezident Abdurabbu Mansur Hadi icra etməyə başlayıb. Ancaq Hadinin həkimiyəti inqilabdan sonra Yəməndə ciddi deyişikliyə səbəb olmayıb. Ölkənin faktiki olaraq böyük bir hissəsində "Yəmən el-Qadəsi"nin həkimiyəti davam edib, üstəlik siyasi çekişmələr dərinleşib və iqtisadi vəziyyət ağırlaşıb. Bu vəziyyətə daha bir zərbəni isə 2014-cü il sentyabrın 22-də ölkənin şimalında möhkəmlənən Husi üsyancıları vurublar. Mərkəzi hökumətə qarşı üsyan qaldıran husilər paytaxt Sənaya hücküm edərək Hadi hökumətini devirib və iqtidarı əə keçiribler.

1990-ci illərin əvvəlində təşkilənmiş husilərin "Ənsarullah" təşkilatı əvvəlcə xeyriyyəci dini vəqflər kimi fəaliyyət göstərədə, sonradan Saleh hökuməti ilə yolları ayrılib və düşməncilik yaranıb. Husilərlə mərkəzi Yəmən hökuməti arasında 6 dəfə toqquşma baş verib. Yəməndə husilərin fəallaşmasından ən çox narahat olan ölkələrdən biri isə Səudiyyə Ərəbistanıdır. 2009-2010-cu illərdə de bir dəfə husilərə qarşı savaş açan ər-Riyad husi hərəkatını İran'a bağlı qrup olaraq qəbul edir və onların Yəməndə möhkəmlənməsindən narahatdır. Üstəlik, bu iki savaş-

dan sonra səuduların Yəməndə husi həkimiyətini legitimləşdirib geri çekilməsi ər-Riyadı ölkənin şərqi əyalətlərində yaşayış şəhərlərində yaşıyan şəhər tayfalarını ayağa qaldıracaq təhlükəsi ilə təhdid edir. Bu səbəbdən de krallıq Yəməndən yarımlıq geri çekilmək istəmir.

2014-cü ildə isə husilər faktiki olaraq Yəməndə həkimiyəti əə keçirib və müvəqqəti hökumət şurası yaradılıb. Məhz bu hadisə Səudiyyə Ərəbistanı üçün "bardağı daşırın son damla" olub. 2015-ci ildə krallıq koalisiya formalasdıraraq Yəmənə hərbi müdaxilə həyata keçirib. Ölkənin cənubundan, xüsusən də Ədən şəhərinə desant çıxaran erəb koalisiyası hazırda Yəmənin yaridan çox hissəsinə nəzarət edir. Ancaq paytaxt Sənəa hələ də husilərin nəzarətindədir. Səudiyyə aviasiyasının havadan bombardmanları isə husilərin müqavimətini qıra bilmir, ancaq hava və dənizdən mühəsirəye alınan Yəmənde humanitar böhran fəlakət həddinə çatıb.

Yəmənə son 3 ildə davam edən aramsız hava zərbələri nəticəsində 14 min nəfər yaxın dinc insan ölüb. Bunlardan 2900-e yaxını uşaq, 2 min isə qadındır. Ha-

supaylayıcı stansiya, 387 poçt və 684 dövlət binası daşıldıb. Ümumilikdə 410 min mənzil yararsız hala düşüb. Bundan başqa, 829 məscid, 301 xəstəxana və tibb ocağı, 827 məktəb, 118 elmi mərkəz və digər obyektlər dağılıb və ya istifadəyə yararsız hala düşüb.

Ancaq Yəmən müharibəsi 3 ili tamam olsa da, Səudiyyə Ərəbistanı savaşı bitirə bilmədi. Halbuki 3 il əvvəl martın 26-da mətbuataya açıqlama veren Adil əl-Cubeyr əməliyyatın bir neçə həftə davam edəcəyini bildirmişdi. Savaş isə davam edir. Yəmən hazırlı Səudiyyə Ərəbistanının tətbiq etdiyi hava və dəniz blokadasındadır. Krallıq İranın husilərə yardımının qarşısını almaq məqsədilə blokada tətbiq etdiyi bəyan etsə də, faktiki olaraq bu blokada netice vermeyib. Husilər sərhəd bölgələrində Səudiyyə ordusuna hücumlar edir, ağır zərbələr vurur. Bundan başqa, Yəmən ordusu hava zərbələrinə cavab olaraq Səudiyyə Ərəbistanı ərazilərini, o cümlədən paytaxt ər-Riyadı balistik raketlərlə atəşə tutur. Sonuncu dəfə Yəmən müharibəsinin 3 ilinin tamam olduğu gün husilər Səudiyy-

□ Kənan RÖVŞƏNOĞLU,
"Yeni Müsavat"

Doğma, əziz turistlər

Samir SARI

Yəqin ki, keçən il bu vaxtm söhbətləri yadınızdadır. Media və sosial şəbəkələr "ərəb-ərəb" deyə qan ağlayırdı.

Ona görə ki, Novruz bayramı günlərində Yaxın Şərqi teokratik-meokratik ölkələrindən gələn xeyli insan axışib şəhərimizə dolmuşdular və özlərini, şair Moşunun sözü olmasın, cəmiyyətimizə xarakterik olmayan tərzdə aparırlar.

Novruz bayramının ərəblərə dəxli olmasa da, onlar hərədansı öyrənmişdilər ki, bu vədələr Bakıda qələbəlik, atəşfəşanlıq olur, daraşib gəlmüşdilər.

Əlbəttə, şüurlu vətəndaşlar bilirdilər ki, ölkəyə gələn hər turist bir etək pula gəlir və böyük hissəsini xərcəyib gedir, milli iqtisadiyyatımıza, türkün sözü, qatqı verir. Amma düz, gələn turistlərin içinde qatıqlayanlar o qədər çox idi ki, onların getirdikləri pula münasibətdə ən yumşaq söz "təpələrinə dəysin" idi.

Elə keçən il bu vaxtlar da hamı onların şəhvətpərestliyindən, mədəniyyətsizliklərindən, acıgözlüklerindən, getdikləri yerlərdə batırmamış kol dibi qoymamaqlarından da-nışırı.

Hələ o vaxt hotel otağında üç fahişə ilə birlikdə Yaxın Şərqdəki münaqışə ocaqlarından, Suriya münaqışesinin həlli yollarından danışarkən ölen 55 yaşlı ərəbin söhbəti çıxmamışdı.

Bununla belə, məlum olurdu ki, onlar buraya gələli, bir xeyli adamın tərbiyesini pozublar, bəziləri onlara müeyyən xidmətlər göstərir və onları qazlamağa çalışır.

Amma bu il ərəblər o qədər də gözə dəymədilər. Təbii ki, yene gelmişdilər, yene şəhərin mərkəzində, ora-da-burada adamın qabağına çıxırdılar, amma Arazin o təyindən, inqilab əhval-ruhiyyəli soydaşlarımızın sözü ilə desək, İran adlanan ölkədən (belə deyəndə nə olur, düzü, bilmirəm) gələnlərlə müqayisədə yox kimiydilər.

Təbrizdən, Ərdəbildən gələnlər isə başqa aləm idi. Onlar dəstəyle, həm də ailəli-uşaqlı gelmişdilər. Aralarında yeni evlənmiş cütüllər də çox idi. Şəhəri gəzir-dolaşır, şənلنir, şəkil çəkdirir, video çəkir, ölkələrində görmədikləri günləri görürdülər.

Bu, "ölkələrdə görmədikləri gün" söhbətini elə-bələ demirəm. Srağagün axşam Bakı Muğam Mərkəzinin tuşandan dənizkənarı bulvarda iki genç qadın və iki genç iranlı kişi gördüm. Əvvəlcə elə başa düşdüm ki, kişilər iranlıdır, gəliblər, gedib hansısa masaj salonundan, gecə barından iki dənə cüvənəzən götürüb gəzməyə çıxıblar. Çünkü saçları qızıl sarısına boyanmış qadınların geyimi də xeyli cazibədar idi, üstəlik, həm enlik-kirşənləri qabarlı tərzəydi, həm də hərəkətlərində bir quş yüngüllüyü vardi. Onların öz yarları ilə davranışlarını içtimai yerde mazaqlaşma kimi də qəbul etmək olardı. Ancaq bir metrliyimdən keçəndə qadınların öz kişiləri ilə danışğından anlaşıldı ki, qızlar buralı deyillər və bu şəhərdə birlikdə galiblər, indi də azad Bakıda asudə gəzib-dolaşmanın dadını çıxırlar. Əlbəttə, onlar bu hərəkəti Tehranda eləsələr, sərbəzərlər onları tutar, şallaqlayardılar.

İnsafən, bunlardan başqa gördüğüm iranlılar özlərini çox yaxşı, nümunəvi aparırdılar. Məsələn, dəniz qırğındında oturub cir səsle Təbrizə dair mahni oxuyan və bu ifalarını telefonla videolente alan iki genç adamın kimə nə zərəri vardi? Qoy oxusunlar. Hiss olunurdu ki, patrioturlar, gəliblər, Bakıda yaadına dogma Təbriz düşüb, oturub oxuyur, video çəkirlər, sonra gedib sosial şəbəkədə paylaşacaqlar, Bakıdan xatirə qalacaq.

Yaxud Fəvvərələr meydanındaki konsertdə "Yandi, yandi, yandi canım" mahnısının sedası altında qol götürüb oynayan və yanndakı güzel xanımları oynatmağa çalışan 55-60 yaşlı təbrizli kişinin davranışları adamda yalnız müsbət emosiya doğura bilərdi.

Adamdan şirin bir dildə ünvan soruşan, minnetdarlıq edən iranlı ana-bacılarla qısa çəkən söhbət də xoş təşir bağışlayırdı.

Hiss edirsən ki, bu təkce turizm məsələsi deyil, bir az da qaynayıb-qarışmaq, bütünləşmək məsələsidir.

Bele turistlərə kim nə deye bilər ki? Heç kim. Qoy daha da çox gəlsinlər.

Bir də var, İranda yaşayan soydaşlarımız ya viza dərindən, ya da sırf yeni bir ekzotik ölkə görmək xətrinə varib İrəvana getsinlər. Bu xüsusda bir video var, İrəvanda qonaq olan güneyli azerbaycanlı kişi deyir ki, burada azerbaycanlı olduğumuza bilsələr, qibləmizi aşırılar.

Elədirse, nə işiniz var orada? Qiblənizi aşırılar.

Qoy gələn il güneyli qardaş-bacılarımıza ele sehv buraxmasınlar, burada onların göz üstə yerləri var.

Türkiye "Ciftlikbank" şokunu yaşamadı. 2016-ci ilde xırda fermer Mehmet Aydin tərefindən qurulan "Ciftlikbank" qısa müddətən Tərkiyədə böyük məşhurluq qazanmışdır. Onu bir növ, Azərbaycanda yaşanan "Vahidbank" hədisi ilə müqayisə etmək mümkündür.

Cox maraqlıdır ki, ilkin məhələdə bank virtual oyun kimi yaradılıb. Daha sonra üzvlərin yatırıdıqları əmanat hesabına real hesablar formalasdırılıb. Bu hesablara toplanan pullarla M.Aydın əvvəlcə Bursada bir fermer təsərrüfatı, daha sonra Manisada broyler fabriki qurduğunu elan edib. Yeni üzvlərdən əldə etdiyi vəsaitlər hesabına əvvəlki üzvlərin əmanat faizlərini qaytaran firqlaqqı virtual aləmdən real həyata keçməyi qərara alaraq "Ciftlikbank"ı sənədləşdirib. Bank getdikcə Tərkiyədə məşhurlaşır, hər yerdə reklam olunub. İş o yere çatıb ki, Tərkiyədən kənardan, ele Azərbaycanın özündən de insanlar ona yatırım etməye başlayıblar. Hazırda 27 yaşı olan bir gəncin qurduğu firqlaqqı piramidası Tərkiyə hüquq-mühafizə orqanlarının diqqətini bu ilin əvvəlindən cəlb edib. Buna ölkənin müxtəlif ərazilərində yaşayan bank "üzvlərindən" daxil olan şikayetlər səbəb olub. Bele ki, coxsayılı insanlar "banka" qoyduqları pulların faizlərini ala bilmədikləri üçün hüquq-mühafizə orqanlarına üz tutublar. Bundan sonra büttövlükdə bankın fəaliyyəti ilə bağlı şübhələr yaranıb. Yanvar ayının ortalarında bank rəhbərliyi üzvlərin qəbulunun dayan-

Tərkiyədə şok firqlaqq - 25 yaşlı gənc yüz minləri aldatdı

"Ciftlikbank" rəhbəri ölkədən qaçdı; virtual oyundan real bank dələduzluğuna

dırıldıqını elan edib. Daha sonra bankın sahibi olan Mehmet Aydin Tərkiyəni tərk edib. Onun ən son fevralın ortalarında Tərkiyədə olduğu istintaqa məlumdur. Həmin vaxt İstanbulda ünvanını dəyişən bank sahibini ondan sonra Tərkiyədə görən olmayıb.

Yüz minlərlə insana milyardları lirə "atılıb"

Tərkiyə Baş Prokurorluğu Martin 24-də ölkə üzrə "Ciftlikbank" a qarşı qaldırılmış bütün iddiaların İstanbulda toplanması barədə qərar qəbul edib. İstintaq materiallarından aydın olur ki, "Ciftlikbank" üzvlərindən 1 milyard 139 milyon lirədən çox vəsait toplanıb. Bunun cəmi 687 milyon 838 min lirəsi geri ödənilib. Bankın aktivlərinin həcmi cəmi 58 milyon 126 min lirə təşkil edir. Da ha 128 milyon 490 min lirə müxtəlif şirkətlərə sərmayə yatırımları edilib. Qalan pulların M.Aydın, xanımı və qardaşı tərefindən mənimənləndiyi eh-

timal olunur. İstintaqa görə, yarandığı gündən indiyədək "Ciftlikbank" üzvlərinə 2 milyard 971 milyon lirə ödəniş etməli olduğu halda, bunun dördə birindən də az ödəyiib. Sistemin qurucuları ilk günlərdə insanları aldatmaq niyətində olublar. Beləliklə də, firqlaqqı piramidası vasitəsilə 132 min 222 nəfərdən pul toplamaq bacarıqlar.

İstanbul Baş Prokurorluğunun təqdimatı əsasında 16 şübhəli şəxsin, həmçinin şəbəkəyə daxil olan 3 firmənin əmlakına həbs qoyulub.

Sakarya Baş Prokurorluğunun qərarı ilə bankın keçmiş baş müdürü Savaş Yıldız, Cəfər Çolak, Həmzə Toklu, M.Aydının xanımı Sila Aydin, qardaşının xanımı Həvva Aydin həbs olunub. Böyük qardaşı Fatih Aydin da ölkədən qaçıb. İki qardaşın Ukraynada bir seriala vəsait yatırımları edilib. Qalan pulların M.Aydın, xanımı və qardaşı tərefindən mənimənləndiyi eh-

Tərkiyənin "Hürriyet" qəzetinin məlumatına görə, cinayət işində M.Aydının əlavə, eyni soyadlı daha 3 nəfər idarəçinin də adı keçir. Onlara bağlı daha 4 nəfərin də şəbəkənin idarəciliyində aktiv rol oynadığı deyil. İstintaq məlum olub ki, toplanan pullar hesabına Tərkiyənin müxtəlif bölgələrində kağız üzərində iribunuzlu heyvan,

arıçılıq, broyler təsərrüfatları yaradılıb, saxta açılış mərasimləri düzənlənmiş. M.Aydın ilk olaraq Uruqvaya getdiyi güman olunur. Ar-tıq Tərkiyə hüquq-mühafizə orqanları onun alınması üçün Uruqvayın müvafiq qurumları ilə rəsmi temaslara başlayıblar. Firqlaqqı "bankı" in Uruqvayda olması ehtimalı onun

ötən ildən etibarən vaxtin böyük hissəsini bu ölkədə keçirməsi, orada özüne bahalı mənzil ve avtomobil alması səbəbiyle yaranıb. Qeyd edək ki, Martin əvvəllerində Tərkiyə mətbuatı M.Aydının Uruqvayda lüks evlərin yerləşdiyi ərazidə, mü-hafizəli evlərdən birini aldığı üzə çıxarıb. Onun həmçinin çox bahalı "Ferrari" avtomobili də aldığı melum olub. Maraqlıdır ki, M.Aydın Uruqvayda qonşularına 640 min dollarlıq avtomobilin ona atası tərefindən hədiyyə edildiyini bildiribmiş. Daha maraqlısı isə budur ki, o, mənzili və avtomobili özünün deyil, 12 il əvvəl Uruqvaya köçmüs kasib bir türkün adına rəsmiləşdirib.

Lakin son məlumatlara göre, M.Aydın Uruqvaydan Braziliyaya qaçıb. Buna görə də Tərkiyə hökuməti yalnız Uruqvay və Braziliya deyil, Argentina və digər ətraf ölkələr, həmçinin Dubay hüquq-mühafizə orqanlarına da müvafiq bilgiler göndərib. Bütün ölkələrdən M.Aydın saxlanaraq Tərkiyəyə təslim olunması istenilməkdədir...

□ **Dünya SAKIT,**
"Yeni Müsavat"

Sınaq imtahanlarının qiyməti niyə bahadır?

Məlahət Mürşüdü: "DİM-in bütün xərcləri bu vəsait hesabına qarşılanır"
Kamran Əsədli: "İmtahanın qiyməti 10 manatdan artıq olmamalıdır"

2016-ci ilde Tələbə Qəbulu üzrə Dövlət Komissiyasının (TQDK) leğvindən sonra yaradılan Dövlət İmtahan Mərkəzi (DIM) bakalavr, eləcə də magistraturaya qəbul olmaq istəyənlər üçün sınaq imtahanları təşkil edir. Lakin sınaq imtahanından iştirak etmək arzusunda olanlar ödəmə kartının baha olmasından şikayətçidirlər.

dirən təşkilatdır: "Bazarın qiymətlərinə uyğun olaraq da ödənişlərini təyin edir. Çünkü bu qurum dövlət tərefində maliyyəleşməyən bir təşkilatdır. Onun bütün xərcləri-əmək haqları, sınaq imtahan testlərini hazırlayan müəllimlərin qonorarı və digər bu kimi ödənişlərdir. Buna görə də məbləğ də əvvəlki kimi deyil. Deye bilərəm ki, bu məbləğ çoxdur, yoxsa azdır. Əhalinin ümumi iqtisadi vəziyyətine baxanda deyə bilerik ki, bəli, 20 manat çoxdur. Ancaq bu vəsait DIM-in xərclərinə tam ödəyirmi? Bu haqda məlumatlar yoxdur. Vətəndaşın iqtisadi durumunu nəzərə alaraq mən de düşüñürəm ki, bu qiymət çoxdur. Əgər nəzərə alsaq ki, bir ailədə uşaqlıq ərzində 4-5 dəfə imtahanlara girəcəkə, bu, bir ailə üçün xərcdir. Ailə başçıları işsiz olan, aztəminatlı ailələr üçün məbləğ yüksəkdir".

"Yeni Müsavat"a danışan təhsil eksperti Məlahət Mürşüdü bildirib ki, Dövlət İmtahan Mərkəzi özünü maliyyələ-

Təhsil eksperti Kamran Əsədov isə "Yeni Müsavat" a DİM-in bir sınaq imtahanına xərclədiyi məbləği açıqlayıb və söyləyib ki, giriş kartı olduğunu təhadür: "TQDK leğv olunduqdan sonra publik hüquq şəxs olan DIM yarandı. Buna görə imtahanlar dövlət tərefindən maliyyələşirdi. Ancaq maraqlı təref ondan ibarətdir ki, imtahanlar dövlət tərefindən maliyyələşsə belə, yenə də vətəndaşlar 3 manat pul ödəyirdilər. İndi belə məlumatlar yayırlar ki, guya DIM yaranana qədər hə

şey pulsuz olub. Xeyr, insanlar o zaman da qəbul və sınaq imtahanlarında iştirak üçün pul ödəyirdilər. DIM yaranandan sonra isə bu məbləğlər ciddi şəkildə artırıldı. Nəzərə alaqlı, bakalavr seviyyəsində qəbul imtahanlarına giriş kartı 40 manat, sınaq imtahanları isə 20 manatdır. Magistratura seviyyəsində qəbul imtahanları 50 manat, sınaq imtahanları isə 30 manatdır. Ancaq magistratura piləsində sınaq imtahanlarında iştirak zamanı sual kitabçaları verilmir. Əgər vəsaitin bütün

xərclərini ödəməmişsə, deməli, sual kitabçası da məndə qalmalıdır. Yəni belə çıxır ki, siz bir məhsulu satışa çıxarırsınız, pulunu verirəm, ancaq siz həmin məhsulu mənə vermirsiniz. Bu, birinci uğursuzluqdır. İkinci də, əlbəttə ki, sınaq imtahanlarında istifadə olunmuş test modelərinə cekilən xərcdir. Məsələn, sualı yaran mülliif bir suala görə 1 manat pul verilir. Bir sual kitabçasına ümumilikdə suallar üçün 125 manat xərc cekilir. Yoxlayan eksperti isə 1 sual üçün 50 qəpik ödənilir.

Ortaya çıxan bu xərci hər sual kitabçası üçün xərcləməlidir. 18 sehi-fəlik sual kitabçasına vərəqin birine 0.2 qəpik xərclənir. Ümumilikdə sual kitabçasının hazırlanması üçün 220 manat pul xərclənir. Lakin her adam üçün 1 sual kitabçası çıxarılmır axı... 1 sual kitabçası düzəldilər, imtahananda 40 min nəfər iştirak edir. Təsəvvür edin ki, bu məbləğ də onun arasında bölünür. Əgər sınaq imtahanında 30 min nəfərdən çox adam iştirak edərsə, imtahanın qiyməti 7 manatdan artıq ola bilməz. Bu

rada kifayət qədər ciddi rəqəm var. Əger imtahananda 40 min nəfər iştirak edirse, onu 20 manata vurun və görün hansı məbləğ ortaya çıxır... Axi DİM imtahanlara bu qədər vəsait sərf edə bilmez. Üstəlik, sınaq imtahanında istifadə olunan test tapşırıqları da təzə deyil. TQDK fəaliyyətdə olan vaxtı həmin testlər dövlət büdcəsi hesabına alınır. Deməli, indi həmin testlər DİM-ə pulsuz olaraq başa gəlib. Nəticə olaraq bu qurum pul xərcləmədən böyük vəsait qazanır".

Ekspert bildirib ki, hazırda sınaq imtahanlarına qeydiyyatdan keçmək də çətinləşdirilir: "Əvvəller sınaq imtahanlarına yerlər 1 günə dolurdusa, indi hələ də nə aprel ayının 1-i üçün olan yerlər tam dolub, nə də 15-i üçün olan yerlər. Çünkü birincisi, qeydiyyatdan keçmək sistemi olduqca çətindir. İkinci də qıymət bahadır. Hesab edirəm ki, əger qazanc əldə etmək, eyni zamanda həqiqətən də şagirdlərin bilik və bacarığını yoxlamaq isteyirlerse, o zaman imtahanın qiyməti 10 manatdan artıq olmamalıdır. Təhsilə xidmətdən səhəb gedirse, bu, 10 manatı keçə biləz. Sınaq imtahanlarının qiyməti düzgün deyil. İmtahanada bir otaqda iştirak edən nezərətçiye 30 manat verirlər. Yəni xərclərə baxanda görürük ki, əldə edilmiş gəlirlər kifayət qədər çoxdur. Bu da doğru hal deyil".

□ **Əli RƏSİ,**
"Yeni Müsavat"

B u il də Novruz bayramı münasibətilə İrandan ölkəmizə coxsaylı turistlərin goldiyinin şahidi olduq. Onların arasında güneyli soydaşlarımız da az deyil. Bayram günlərində müsəvət.com-un öməkdaşlarının hazırladığı reportajlardan da məlum olurdu ki, ölkəmizə təşrif buyuranlar daha çox təbrizli, ərdəbilli, urmiyalılardır. Lakin bu il də Novruz bayramı münasibətilə İrandan coxsayılı turist Ermənistana üz tutdu. Onların arasında azərbaycanlıları da olması yənə təsəssüf doğurdu.

Bəs güneyli soydaşlarımızı düşmən ölkəyə cəlb edən nədir?

VHP sədri, xalq şairi Sabir Rüstəmxanlı "Yeni Müsavat" açıqlamasında bunun "çox mürəkkəb məsələ" olduğunu dedi: "İlk növbəde görünür ki, güneyli-quzeyli 50 milyonluq insanımızın milli şüuru, birlik duygusu hələ o qədər inkişaf etməyib ki, millətin bir tərəfinin düşməni hem də o biri tərəfinin düşməni sayılsın. Bunun da səbəbləri var. Məlumudur ki, Ermənistana gedənlər İran dövlətinin vətəndaşlarıdır. İran da gecə-gündüz Ermənistana dostluq-qardaşlıq təbliğati aparır, beləliklə, farslar özlərini ermənilərlə qohum hesab edir, bu təbliğat da istər-istəməz Güneydə yaşayan bəzi soydaşımıza təsir edir. İlkinci bir tərafən, Ermənistana gedən soydaşlarımız üçün fərgi yoxdur, Novruz bayramını İrəvanda keçirmək köhnə İrəvan xalığının ruhunu dirçəltməkdir, İrəvanın bizim şəhər, torpaqlarının bizimki olduğunu xatırlatmaqdır. Bəlkə də o qədim torpaqların ermənilərə aid olmayı qədim türk ruhları çekib aparır".

Sabir Rüstəmxanlı məsələnin daha bir səbəbindən de söz açdı: "Üçüncü bir səbəb

Güneyli soydaşlarımızı Ermənistanda

ziyarete aparən səbəblər

Sabir Rüstəmxanlı: "Burada konkret olaraq bir səbəb göstərmək olmaz..."

Çalışıclar ki, daha çox gedış-gelişdə az manə olan yere səfər etsinlər. Bu baxımdan bizi hələ də bir çox problemlər, o cümlədən bürokratiya engeller, hotellərdə kobud davranışlar, müxtəlif qeyri-qanuni tələblər, rüşvət amilləri var. Bütün bunlar camaati yorur, bəzən de iyrəndir. Bezi ləri hələ də anlımur ki, Güneyden gələn bizim qardaşlarımızdır".

Sabir Rüstəmxanlıya görə, güneyli soydaşlarımızın ölkəmizdə ildən-ilə qarşılaşlığı çətinliklər onların üzünü ayrı səmtə döndərməsinə səbəb olur: "Vaxtılı bir yazında da qeyd etmişdim ki, Vətən çox şirindir, adamı çəkir, gedib görmək isteyirsən. Amma eyni zamanda vətənde haqq-ədalət da görmək isteyirsən. Lakin elə ki, orada bir balaca ürəkbulandıran amil gördün, onda o vətən sevgisini də bir kənara qoyub, ədalət sevgisinin arxasında gedirsən. Ona görə də burada konkret olaraq bir səbəb göstərmək olmaz".

Təbrizin tanınmış milli-mədəni feallarından biri olan Cəm-

sid Zareyi də mövzu ilə bağlı şərh bildirib: "İran millətinin, xüsusən de güney azərbaycanlıları Ermənistana getməsi ilə bağlı çoxlu səbəblər var. Ən əsası vizanın olmaması, İranda iqtisadi böhranın yaşanmasıdır. İqtisadi gərginliklə əlaqədar az geliri olan soydaşlarımız 3-4 günlük olaraq Ermənistana getməyə qərar verirler. Qeyd etdiyim kimi, İran hökuməti Ermənistana bağlı çoxsaylı reklam, təbliğat işləri aparır. Hətta sərhəddə bəzən Türkiyə, Azərbaycana gedən insanların incidid-

lər ki, bəlkə fikirlərində daşınışınlar. Bu il Türkiyəye gələn iranlılar bildirdilər ki, 15 saatda qədər sərhəddə gözlemli olublar. Başqa bir səbəb isə Ermənistanda içkilerin ucuz olması, rahat əxlaqsız davranışlarının mümkünüyür. Həmçinin bayram günlərində Ermənistən Avropadan, Amerikanadən fars müğənniləri dəvət etməsi, onlar üçün konsert proqramları tərtib etməsidir. Nəticədə daha çox iranlı turist axın edir. Bir məsələni də qeyd edim ki, güneyli soydaşlarımız Türkiyədən də çox Quzey Azərbaycana gəlmək istəyir. Çünkü Azərbaycan onların vətənidir və özlərini burada çox doğma hiss edirlər. Lakin viza rejiminin olması onları səhərlərindən daşındır bilir. Tam əminliklə deyirəm ki, əger Türkiyədə olduğu kimi Azərbaycanda da turistlərə kifayət qədər hörmət edilsə, daha çox, iki qat artıq turist axın edar".

Novruz bayramı günlərində Bakının qonağı olan təbrizli İlqar Kərimi isə soydaşlarının düşmən ölkəyə üz tutmasından xəbərsiz olduğunu dedi:

Hadi Daddoust

"Bakının çox sevdim. Gələrkən heç bir manə ilə rastlaşmadım. Yalnız İran sərhədində bəzi çətinliklərle üzləşdik. Azərbaycan sərhədində isə bizi zəmərədən çox yaxşı rəftar etdiyəm".

Bayram günlərində ilk dəfə Bakıya səfər edən daha bir təbrizli Hadi Daddoust isə təsəssüratlarını bu cür bölüşüb: "Mən ilk dəfə idi ki, Bakıya gəldim. Lakin dostlarım artıq 3-cü dəfə idi ki, bura səfər edirdi. Bakıya gələrkən heç bir manə ilə qarşılaşmadım. Bu çox əyləncəli və çox gözəl şəhərdir. Bakıda keçirdiyim günlər mənim üçün ən gözəl günlər oldu. Dostlarımı hər zaman söyləmək istədim ki, Bakı hər yerdən ən gözəl şəhərdir. Ermənistana gedən soydaşlarımı haqqında isə məlumatı zam. Yəqin ki, bayram günlərində 7 günük tətil fürsətdən istifadə edərək, arzuladıqları ölkəyə gediblər. Şəxslər mən heç zaman düşmən ölkəyə getməyi arzulamamışam. Ən aži ona görə ki, oradan daha gözəl ölkələr var".

□ Xəlidə GƏRAY,
"Yeni Müsavat"

Afrindən sonra Tel Rifat və İdlib

Menbicin taleyi isə Vaşinqtonla anlaşmadan asılı olacaq

Afrin PKK-YPG silahlılarından təmizləndi, indi əsas sual bundan sonra nə olacaq ilə bağlıdır. Söhbət həm Afrinin gələcək taleyi və Türkiyənin bu əməliyyatı davam etdirəb-ətdirməyəcəyindən gedir.

Suriyada 3 əsas kurd vilayətindən biri hesab olunan Afrin Türkiye və müttəfiq ASO silahlılarının nəzərətində keçib. Ancaq şəhər mərkəzi əle keçirilən zaman baş veren qarət və dağıntılar Qərb mediasında ciddi reaksiya doğurub. Xarici media orqanlarında daha çox Afrinde dağıdilan tarixi abidələr, o cümlədən şəhər mərkəzində kürdlərin mifik qəhrəmanı Kavenin heykəlinin aşırılması və ASO silahlılarının yerli əhalinin qoyub qaçırdığı avtomobil, məsişət əşyaları və ev heyvanlarını qarət edib aparması kadrları eks olunub. Vəziyyət o həddən çatıb ki, Türkiyə Silahlı Qüvvələri komandanlığı qarətə məşşələn olanların hebs edilməsi barədə göstəriş verib. Son məlumatə göre, 130-dan çox silahlı hebs olunub.

Bundan başqa, Afrində qarətlər sebəbi ilə dəhələn ABŞ ordusu tərəfindən dəstəklənən "Həmzə Briqadası" adlı qruplaşma ilə əsas Deyrəz-Zor bölgəsindən olan "Əhrar əş-Şəriqiyə" (Şərqi Azadlı-

yine verdiyi müsahibədə Afrin-de savaşın davam edəcəyini deyib. **Sitat:** "Savaş hələ davam edir, ancaq forması dəyişdi. Cəbhə müharibəsi yeri, partizan müharibəsinə yönələcəklər. Bacaracaqlarına inanıram".

Saleh Müslüm eyni zaman da Rusiyani da ittihəm edərək Moskvanın onları yanıldığını deyib. Müslüm deyib ki, Suriyada savaşa qatılan rusların bəzi öhdəlikləri vardi. Bunlardan biri də Suriyanın ərazi bütövlüyüünü qorumaq olub. Ancaq onun fikrincə, ruslar onları müdafiə etməyiblər.

Bütün bunlar Afrin məsələsinə görə Türkiye üzərində təzyiqlərin davam edəcəyini göstərir. Ancaq Ankaranın da geri dönmək istəmediyi, əksinə, elədə etdiklərini qoruyub saxlamaq üçün daha da irəli getməyə çalışacaqını göstərir. Lakin Afrində də hər şeyin yerində olmadığı, ilk növbəde kürdlərin özü qədər ASO silahlılarının da ciddi problemlərə əsaslanır. Bütün bunlar Afrin məsələsinə görə Türkiye üzərində təzyiqlərin davam edəcəyini göstərir. Ancaq Ankaranın da geri dönmək istəmediyi, əksinə, elədə etdiklərini qoruyub saxlamaq üçün daha da irəli getməyə çalışacaqını göstərir. Lakin Afrində də hər şeyin yerində olmadığı, ilk növbəde kürdlərin özü qədər ASO silahlılarının da ciddi problemlərə əsaslanır. Bütün bunlar Afrin məsələsinə görə Türkiye üzərində təzyiqlərin davam edəcəyini göstərir. Ancaq Ankaranın da geri dönmək istəmediyi, əksinə, elədə etdiklərini qoruyub saxlamaq üçün daha da irəli getməyə çalışacaqını göstərir. Lakin Afrində də hər şeyin yerində olmadığı, ilk növbəde kürdlərin özü qədər ASO silahlılarının da ciddi problemlərə əsaslanır. Bütün bunlar Afrin məsələsinə görə Türkiye üzərində təzyiqlərin davam edəcəyini göstərir. Ancaq Ankaranın da geri dönmək istəmediyi, əksinə, elədə etdiklərini qoruyub saxlamaq üçün daha da irəli getməyə çalışacaqını göstərir. Lakin Afrində də hər şeyin yerində olmadığı, ilk növbəde kürdlərin özü qədər ASO silahlılarının da ciddi problemlərə əsaslanır. Bütün bunlar Afrin məsələsinə görə Türkiye üzərində təzyiqlərin davam edəcəyini göstərir. Ancaq Ankaranın da geri dönmək istəmediyi, əksinə, elədə etdiklərini qoruyub saxlamaq üçün daha da irəli getməyə çalışacaqını göstərir. Lakin Afrində də hər şeyin yerində olmadığı, ilk növbəde kürdlərin özü qədər ASO silahlılarının da ciddi problemlərə əsaslanır. Bütün bunlar Afrin məsələsinə görə Türkiye üzərində təzyiqlərin davam edəcəyini göstərir. Ancaq Ankaranın da geri dönmək istəmediyi, əksinə, elədə etdiklərini qoruyub saxlamaq üçün daha da irəli getməyə çalışacaqını göstərir. Lakin Afrində də hər şeyin yerində olmadığı, ilk növbəde kürdlərin özü qədər ASO silahlılarının da ciddi problemlərə əsaslanır. Bütün bunlar Afrin məsələsinə görə Türkiye üzərində təzyiqlərin davam edəcəyini göstərir. Ancaq Ankaranın da geri dönmək istəmediyi, əksinə, elədə etdiklərini qoruyub saxlamaq üçün daha da irəli getməyə çalışacaqını göstərir. Lakin Afrində də hər şeyin yerində olmadığı, ilk növbəde kürdlərin özü qədər ASO silahlılarının da ciddi problemlərə əsaslanır. Bütün bunlar Afrin məsələsinə görə Türkiye üzərində təzyiqlərin davam edəcəyini göstərir. Ancaq Ankaranın da geri dönmək istəmediyi, əksinə, elədə etdiklərini qoruyub saxlamaq üçün daha da irəli getməyə çalışacaqını göstərir. Lakin Afrində də hər şeyin yerində olmadığı, ilk növbəde kürdlərin özü qədər ASO silahlılarının da ciddi problemlərə əsaslanır. Bütün bunlar Afrin məsələsinə görə Türkiye üzərində təzyiqlərin davam edəcəyini göstərir. Ancaq Ankaranın da geri dönmək istəmediyi, əksinə, elədə etdiklərini qoruyub saxlamaq üçün daha da irəli getməyə çalışacaqını göstərir. Lakin Afrində də hər şeyin yerində olmadığı, ilk növbəde kürdlərin özü qədər ASO silahlılarının da ciddi problemlərə əsaslanır. Bütün bunlar Afrin məsələsinə görə Türkiye üzərində təzyiqlərin davam edəcəyini göstərir. Ancaq Ankaranın da geri dönmək istəmediyi, əksinə, elədə etdiklərini qoruyub saxlamaq üçün daha da irəli getməyə çalışacaqını göstərir. Lakin Afrində də hər şeyin yerində olmadığı, ilk növbəde kürdlərin özü qədər ASO silahlılarının da ciddi problemlərə əsaslanır. Bütün bunlar Afrin məsələsinə görə Türkiye üzərində təzyiqlərin davam edəcəyini göstərir. Ancaq Ankaranın da geri dönmək istəmediyi, əksinə, elədə etdiklərini qoruyub saxlamaq üçün daha da irəli getməyə çalışacaqını göstərir. Lakin Afrində də hər şeyin yerində olmadığı, ilk növbəde kürdlərin özü qədər ASO silahlılarının da ciddi problemlərə əsaslanır. Bütün bunlar Afrin məsələsinə görə Türkiye üzərində təzyiqlərin davam edəcəyini göstərir. Ancaq Ankaranın da geri dönmək istəmediyi, əksinə, elədə etdiklərini qoruyub saxlamaq üçün daha da irəli getməyə çalışacaqını göstərir. Lakin Afrində də hər şeyin yerində olmadığı, ilk növbəde kürdlərin özü qədər ASO silahlılarının da ciddi problemlərə əsaslanır. Bütün bunlar Afrin məsələsinə görə Türkiye üzərində təzyiqlərin davam edəcəyini göstərir. Ancaq Ankaranın da geri dönmək istəmediyi, əksinə, elədə etdiklərini qoruyub saxlamaq üçün daha da irəli getməyə çalışacaqını göstərir. Lakin Afrində də hər şeyin yerində olmadığı, ilk növbəde kürdlərin özü qədər ASO silahlılarının da ciddi problemlərə əsaslanır. Bütün bunlar Afrin məsələsinə görə Türkiye üzərində təzyiqlərin davam edəcəyini göstərir. Ancaq Ankaranın da geri dönmək istəmediyi, əksinə, elədə etdiklərini qoruyub saxlamaq üçün daha da irəli getməyə çalışacaqını göstərir. Lakin Afrində də hər şeyin yerində olmadığı, ilk növbəde kürdlərin özü qədər ASO silahlılarının da ciddi problemlərə əsaslanır. Bütün bunlar Afrin məsələsinə görə Türkiye üzərində təzyiqlərin davam edəcəyini göstərir. Ancaq Ankaranın da geri dönmək istəmediyi, əksinə, elədə etdiklərini qoruyub saxlamaq üçün daha da irəli getməyə çalışacaqını göstərir. Lakin Afrində də hər şeyin yerində olmadığı, ilk növbəde kürdlərin özü qədər ASO silahlılarının da ciddi problemlərə əsaslanır. Bütün bunlar Afrin məsələsinə görə Türkiye üzərində təzyiqlərin davam edəcəyini göstərir. Ancaq Ankaranın da geri dönmək istəmediyi, əksinə, elədə etdiklərini qoruyub saxlamaq üçün daha da irəli getməyə çalışacaqını göstərir. Lakin Afrində də hər şeyin yerində olmadığı, ilk növbəde kürdlərin özü qədər ASO silahlılarının da ciddi problemlərə əsaslanır. Bütün bunlar Afrin məsələsinə görə Türkiye üzərində təzyiqlərin davam edəcəyini göstərir. Ancaq Ankaranın da geri dönmək istəmediyi, əksinə, elədə etdiklərini qoruyub saxlamaq üçün daha da irəli getməyə çalışacaqını göstərir. Lakin Afrində də hər şeyin yerində olmadığı, ilk növbəde kürdlərin özü qədər ASO silahlılarının da ciddi problemlərə əsaslanır. Bütün bunlar Afrin məsələsinə görə Türkiye üzərində təzyiqlərin davam edəcəyini göstərir. Ancaq Ankaranın da geri dönmək istəmediyi, əksinə, elədə etdiklərini qoruyub saxlamaq üçün daha da irəli getməyə çalışacaqını göstərir. Lakin Afrində də hər şeyin yerində olmadığı, ilk növbəde kürdlərin özü qədər ASO silahlılarının da ciddi problemlərə əsaslanır. Bütün bunlar Afrin məsələsinə görə Türkiye üzərində təzyiqlərin davam edəcəyini göstərir. Ancaq Ankaranın da geri dönmək istəmediyi, əksinə, elədə etdiklərini qoruyub saxlamaq üçün daha da irəli getməyə çalışacaqını göstərir. Lakin Afrində də hər şeyin yerində olmadığı, ilk növbəde kürdlərin özü qədər ASO silahlılarının da ciddi problemlərə əsaslanır. Bütün bunlar Afrin məsələsinə görə Türkiye üzərində təzyiqlərin davam edəcəyini göstərir. Ancaq Ankaranın da geri dönmək istəmediyi, əksinə, elədə etdiklərini qoruyub saxlamaq üçün daha da irəli getməyə çalışacaqını göstərir. Lakin Afrində də hər şeyin yerində olmadığı, ilk növbəde kürdlərin özü qədər ASO silahlılarının da ciddi problemlərə əsaslanır. Bütün bunlar Afrin məsələsinə görə Türkiye üzərində təzyiqlərin davam edəcəyini göstərir. Ancaq Ankaranın da geri dönmək istəmediyi, əksinə, elədə etdiklərini qoruyub saxlamaq üçün daha da irəli getməyə çalışacaqını göstərir. Lakin Afrində də hər şeyin yerində olmadığı, ilk növbəde kürdlərin özü qədər ASO silahlılarının da ciddi problemlərə əsaslanır. Bütün bunlar Afrin məsələsinə görə Türkiye üzərində təzyiqlərin davam edəcəyini göstərir.

Azərbaycan peşəkar ordu modelinə keçsinmi...

Şair Ramaldanov: "Bu proses 7-8 ildir başlayıb, davam da etdirilir"

Prezidentliyə namizəd, BAXCP sədri Qüdrət Həsən-quliyev seçkiqabağı təbliğat çıxışı zamanı Azərbaycanın peşəkar ordu yaratmamı olduğunu bildirib. O, ölkəmizdə 60 minlik nizami ordunun qurulmasını təklif edib.

Prezidentliyə namizədin bu təklifini dəyərləndirən ehtiyatda olan zabit, polkovnik Şair Ramaldanov deyir ki, Azərbaycan artıq 7-8 ildir nizami ordu quruculuğuna başlayıb: "Bu gün Azərbaycanda demək olar ki, hərbi mütəxəssislerin hamısı - manqa komandirindən tutmuş tankçılara, rabiṭələrədək - komandır heyəti tam olaraq müddətdən artıq hərbi xidmət keçmiş herçılardır. O herçılər xüsusi seçim əsasında müəyyənləşdirilir. Seçimlərdə eksər hallarda bir yere 15 iddiacı olur. Onlar fiziki hazırlıq, test imtahanları ilə seçilirlər. Keçənlər ixtisasları üzrə yarım il kurs keçir, yekunda imtahan verərək onun nəticəsi əsasında hərbi hissələrə göndərilərlər. Yeni bu proses 7-8 ildir başlayıb, davam da etdirilir".

Ekspertə görə, tam nizami orduya keçidle bağlı fikirlər müxtəlidir. Bilirsınız ki, xidmət keçən əsgər heyəti bizim səfərbərlik ehtiyatımızdır. Hər bir dövlətdə orduda çağırış üsulu ilə orduya celb olunub sonra buraxılmış mütəxəssis heyeti olmalıdır. Bu mütəxəssislər lazımlı olanda - yeni müharibə vaxtı orduya çağırılıb ehtiyacı təmin edirlər. Tütülüm ki, Azərbaycanda 60 minlik tam nizami ordu yaradıldı. Biz bilmirik ki, gələcəkdə Azərbaycanı hansı döyüşlər, müharibələr gözləyir. Aydın məsələdir ki, döyüşlərdə itkilər olur, bu zaman biz onu nə ilə bərpa edəcəyik? Buna görə də mən düşünürəm ki, tam nizami orduya keçidə Azərbaycanda ehtiyac yoxdur. Səfərbər resursunun yaradılması çox vacibdir. Hesab edirəm ki, indiki diferensial ordu quruculuğu ən uğurlu modelidir".

Mütəxəssis onu da qeyd edir ki, hərbi xidmət cəmiyyətdə vətənpərvərlik hissini formalaşması baxımından da vacibdir: "Bizim övladlarımızın bir çox kişilik xüsusiyyətləri hərbi xidmət dövründə formalaşır. O xüsusiyyətləri başqa yerde qazanmaq mümkün deyil. Əsgərlik yalnız əldə silah tutmaq deyil, fiziki yetkinliyin, çətinliklərə sinə germək və dişlərinin əldə olunduğu bir dövrdür. Əsgər-komandır müsəbatlərinin, orduda davranışın qaydalarının aşilanması üçün əsgərlərinin evəzi yoxdur".

Ş.Ramaldanova görə, Azərbaycanın hazırkı ordu quruluğu ölkənin indiki və gələcək tələblərinə tam cavab verir.

İqtisadçı-ekspert, Sosial İqtisadi İnkışaf Mərkəzinin rəhbəri Vüqar Bayramov bildirir ki, peşəkar ordu modelindən bir çox ölkələr istifadə edir: "Azərbaycanda son illerdə ordunun peşəkarlığının artırılması istiqamətində böyük işlər görülür. Lakin tam peşəkar orduya keçid çox böyük vəsaitlər tələb edən bir işdir. Düzdür, sərf peşəkar ordunun yaradılması Azərbaycan kimi müharibə şəraitində olan ölkə üçün çox vacibdir. Lakin indiki imkanlar çərçivəsində bu prosesin mərhələ-mərhələ aparılması daha məqsədəyən olar. Çünkü hazırda ölkədə bədəcə xərclemələrinin optimallaşdırılması həyata keçirilir. Peşəkar orduya keçid, onun saxlanması isə böyük məbləğdə vəsaitlər tələb edir".

Mütəxəssisin fikrinə, ilkin mərhələdə 60 minlik deyil, zəruri iqtisamətlərdə daha az sayda peşəkar ordu hissələri formalasdırıla bilər: "Bununla bərabər, bütövlükdə ordunun peşəkarlığının artırılması istiqamətində də işlər davam etdirilməlidir. Eyni zamanda mümkün hərbi əməliyyatlarda istifadə etmək üçün müəyyən peşəkar hərbi hissələrin yaradılması daha real görünür".

□ DÜNYA,
"Yeni Müsavat"

Avropada özünü ca-zasızlıq mühitində hiss edərək, söyüş söymek missiyasını daşıyan bir qrup adamı çox təsəssüf ki, ölkə daxilində olan müəyyən insanlar da havaya girərək müdafiə edir. Onlar özləri də artıq təhqirlərən istifadə edir ve bu tendensiyani ölkədə yayaqça çalışırlar.

O, sosial şəbəkələrdə "söyüş müxalifəti"nə verdiyi dəstək azmış kimi, Siyasi Mühacirlərin Hüquqlarını Müdafiə Komitesi adlanan təşkilat da yaradı. Büttün günü bu təşkilatın adından guya həmin mühacirlərin həyatlarının təhlükədə olması barədə cəmiyyəti çəsdirən açıqlamalar, bəyanatlar verir. Onun son günlərdəki radikal mövqeyi ilə

"Yeni Müsavat" a açıqlamasında bunları dedi: "Bunu edən adam başqa bir ölkədədirse, o ölkə ilə bizim ölkə arasında daxili işlərə qarışmama istiqamətində hansısa bir müqavilə varsa, belə bir addımın atılması anlaşılan ola bilər. Amma indiki vəziyyətdə Almaniya ilə Azərbaycan arasında belə bir müqavilə yoxdur. Bu komite bir və-

də deyil, sərf əxlaq və mənəvi məsələdir. Söz azadlığı deyilən anlayışdan sui-istifadə heç bir halda etmək olmaz. Təhqir səsləndirən şəxslərin hüquqlarını müdafiə edənlər məsuliyyət daşıdır. Niye də daşımalıdır ki? Məsələn, mən vəkiləm, ən ağır cinayətkarın hüquqlarını belə müdafiə edirəm. Sadəcə qeyd etdiyiniz hallar insanın şəxsiy-

Söyüş söyənləri və onları müdafiə edənləri hansı cəza gözləyir?

Fazıl Mustafa: "Bu, müəyyən problemlər yarada bilər"
Adəm Məmmədov: "Təhqir səsləndirən şəxslər xüsusi ittiham qaydasında məsuliyyət daşıyırlar"

Sosial şəbəkələrdə Avropanın "söyüş söyənlərə" qoşulanlar ve onların kuyüne düşüb özləri də təhqirlər yağıdır. Profillərini incələdikdə bəlli olur ki, bir çoxu Azərbaycanda yaşayırlar. Ekspertlər hesab edir ki, Avropadan idarə olunan "söyüşü proses" in əsas meqəsidi də eley Azərbaycandakı insanları analoji şəkildə qeyri-eti, qeyri-əxlaqi davranışları sərgiləməye sövq etməkdir.

Hüquqşunasın "söyüş müxalifəti"nən müdafiəsi ilə bağlı yaratdığı komitəyə görə qanunvericiliklə məsuliyyət daşıyb-داşımıdadığı barədə müzakirələr açılıb.

Ümumiyyətlə, söyüş söyənləri və onları müdafiə edənləri qanunla hansı cəza gözləyir?

Böyük Quruluş Partiyasının sədri, deputat Fazıl Mustafa

yanaşı, Avropa ölkələrinin birinə mühacirətə yollandığı barədə xəbərlər də yayılıb. Bu xəbərlərin nə dərəcədə real olub-olmaması ilə bağlı onun özü ilə əlaqə saxlaşdıq. İ. Altay hazırlıda xaricdə səfərdə olduğunu söylədi.

Hüquqşunasın "söyüş müxalifəti"nən müdafiəsi ilə bağlı yaratdığı komitəyə görə qanunvericiliklə məsuliyyət daşıyb-daşımıdadığı barədə müzakirələr açılıb.

Vəkil Adəm Məmmədov bildirdi ki, etik normaları aşın təhqir səsləndirən şəxslər xüsusi ittiham qaydasında məsuliyyət daşıyırlar: "Azərbaycan qanunları ilə şərəf və ləyaqəti təhqir olunan şəxs məhkəməyə müraciət edib, məsələni hüquqi yolla həll edə bilər. Bu, ağır cinayət yətine, nüfuzuna xələl gətirə bilər. Heç bir halda insan bu cür təhqirlər səsləndirməməlidir. Əger şəxs özü də hüquqları müdafiə adı altında digərlərini təhqir edirse, bu tamam ayrı bir məsələdir".

Qeyd edək ki, böhtan, təhqir, şərəf və ləyaqətin alçaldılmasına görə qanunda 5 ilədək həbs cəzası nəzərdə tutulur.

Ekspertlər hesab edir ki, sosial şəbəkələrdə söyüş, təhqir-dən istifadə edən şəxsləri hüquq-mühafizə organları cezalandırmalı, bunun tendensiya halına keçməsinin qarşısını almağılardır.

□ Cavanşir ABBASLİ
"Yeni Müsavat"

Qeyd edək ki, 2015-ci ildə Merim Beishekeyeva Davud Bağırovdan boşanmaq üçün Dubay Şəriət Məhkəməsinə müraciət edib. Həmin vaxt Davud Bağırov Dubay polisinə müraciət edərək həyat yoldaşının əlaqəsizliqlə meşğul olduğunu bildirib. Polis məsələni araşdırmaq üçün M. Beishekeyevanı saxlayıb. 2 günlük araşdırılmalardan sonra Davud Bağırovun şikayətində göstərdiyi məqamların əsassız olduğunu vətəbət buraxılıb. Qadın saxlanılar kənənə uşağı Ceylanı tapşırığı qonusundan istəyərək məlum olub ki, uşaqqı oğurlanıb. Merim Beishekeyeva sonra öyrənilib ki, azyaşı övladı Dubaydan Türkiyəyə, oradan isə Azərbaycana getirilib. Buna görə də o, 2017-ci ilin fevralında Bakıda olub, övladının oğurlanması ilə bağlı ölkə bacısına, baş prokurora, Milli Məclisin sədrinə, ombudsmana, Aile, Qadın, Uşaq Problemləri Dövlət Komitəsinin (AQUP DK) sədri Hicran Hüseynovaya müraciətlər ünvanlaşdırılıb. M. Beishekeyeva uşağının ona qaytarılmasını tələb edir. Məhkəmə qərarlarının icra edilməsini istəyir.

□ E. MƏMMƏDƏLİYEV,
"Yeni Müsavat"

Öğurlanan azyaşlı azərbaycanlı ilə bağlı məhkəmənin qərarı icra olunmur

Abdulla Əfəndizadə: "Məhkəmə icraçıları Davud Bağırovun axtarışa verilməsi haqda qərar çıxardılar, amma..."

2015-ci ildə Türkiyədə anası Merim Beishekeyevanın oğurlanaraq Azərbaycana gətirilən azyaşlı Ceyla Bağırovanın anmasına qaytarılması müküle çevrilib. Bu haqda "Yeni Müsavat" a məlumat verən Merim Beishekeyevanın nümayəndəsi Abdulla Əfəndizadə bildirib ki, Azərbaycan Ali Məhkəməsi Dubay Məhkəməsinin qərarını ötən ilin oktyabrında tanışa da, bu güne qədər icra olunmayıb:

"Məhkəmə icraçıları bayramdan əvvəl uşağın atası Davud Bağırovun evinə gedib məhkəmə qərarını icra etmək istəyirdilər. İcraçıların qarşısına onun bacısı Cəmилə Bağırova çıxıb. Deyib ki, guya Ceylanı nənəsi özü ilə istirahətə aparıb. Bu, Ali Məhkəməsinin Azərbaycan Ali Məhkəməsi tərəfindən tanınan qərarından sonra çıxış yolu axtarırlar. Faktiki bu, ABŞ vətəndaşı olan azyaşlı Ceylanın ana-sından məqsədyönlü şəkildə ayrı salınmasıdır. Biz Dubay Ali Məhkəməsinin uşağın anmasına qaytarılması ilə bağlı qərarı icra edilənə qədər Merim Beishekeyeva ilə azyaşlı qızına görüş venirilməsini məhkəmə qaydasında tələb etdiyimdir".

A. Əfəndizadə deyir ki, bundan sonra Davud Bağırovun axtarışa verilməsi üçün qərar qəbul olunub: "Məhkəmə icraçıları Davud Bağırovun axtarışa verilməsi haqda qərar verdilər. Bundan sonra biz Səbəyal Polis İdarəesində olduğuk. Oradan bildirildilər ki, Davud Bağırov bərəsində axtarış məsələsi 19-na tələb etdi. Məhkəmə qərar ve-

ri, qədər sistəmə yerləşdiriləcək. Sanki dövlət qurumları məhkəməyə verdiyimiz zaman o, məhkəməyə gəlmirdi. Qəyyumluq Şöbəsinə isə gelir. Onun şəbəye gelməsi hesab edirik ki, vəziyyətə səlahiyyətini almaqdır. Faktiki olaraq dövlət qurumunda şöbə müdürü işləyən Cəmилə Bağırova Dubayda oğurlanmış uşağın anmasına qaytarılmasını istəyilər".

Abdulla Əfəndizadə vurğulayıb ki, Səbəyal Polis İcra Şöbəsinin məmurları Davud Bağırova Azərbaycan Ali Məhkəməsinin qərarını icra etmek üçün bir neçə dəfə müraciət ediblər. Bu haqda aklar var. Lakin o, məhkəmə qərarını qərəzlə şəkildə icra etməkdən yayınmaqdadır. Bununla belə, Davud Bağırovun axtarışa verilməsi de ləngidilir.

